

Gemeente Woerden

CULTUURNOTA

081.01562

Beleidsproduct:	Cultuurnota
Bestuurlijk opdrachtgever:	College van B&W
Ambtelijk opdrachtgever:	Marjon Dankkaart
Beleidsmedewerker:	Manuela Lageweg

“Alle kunst is gemeenschapskunst” zegt Peter van den Hurk, artistiek leider van het Rotterdams wijktheater, in Binnenlands Bestuur (21 maart 2008). “Het gaat altijd om gedeelde ervaringen, reflectie op de werkelijkheid, zin, troost. Maar je moet wel eerst een publiek binnen zien te krijgen.”

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	3
2	CULTUURBELEID IN CONTEXT.....	4
2.1	LANDELIJK CULTUURBELEID.....	4
2.2	PROVINCIAAL CULTUURBELEID.....	4
2.3	CULTUURBELEID IN WOERDEN.....	5
3	BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE.....	7
3.1	KUNSTEN.....	7
3.1.1	<i>Podiumkunsten en kunsteducatie.....</i>	7
3.1.2	<i>Amateurkunst.....</i>	9
3.1.3	<i>Festivals en evenementen.....</i>	9
3.1.4	<i>Beeldende kunst en kunsteducatie.....</i>	10
3.1.5	<i>Overig.....</i>	11
3.2	CULTUREEL ERFGOED.....	11
3.2.1	<i>Musea.....</i>	11
3.2.2	<i>Archieven.....</i>	12
3.2.3	<i>Archeologie en Monumenten.....</i>	12
3.3	BIBLIOTHEKEN / MEDIA.....	12
3.3.1	<i>Bibliotheek.....</i>	12
3.3.2	<i>Film.....</i>	13
3.3.3	<i>Lokale omroep.....</i>	13
4	ANALYSE HUIDIGE SITUATIE.....	14
5	INHOUDELIJKE KADERS.....	17
5.1	MISSIE.....	17
5.2	VISIE.....	17
5.3	AMBITIES EN ACTIES.....	18
5.3.1	<i>Verbinden.....</i>	18
5.3.2	<i>Vertellen.....</i>	26
5.3.3	<i>Vernieuwen.....</i>	28
6	ORGANISATIE EN INZET VAN MIDDELEN.....	29
6.1	ROLVERDELING EN VERANTWOORDELIJKHEDEN.....	29
6.2	VORMGEVING SUBSIDIERELATIES.....	29
6.2.1	<i>Budgetsubsidies.....</i>	29
6.2.2	<i>Waarderingssubsidies.....</i>	32
6.2.3	<i>Activiteitensubsidie.....</i>	35
6.3	INZET VAN MIDDELEN.....	36
6.4	CHRONOLOGISCHE ACTIELIJST CULTUURNOTA.....	37

1 INLEIDING

Cultuur is geen franje. Cultuur is een wezenlijk onderdeel van onszelf en van onze samenleving. Cultuur vormt, verbindt, verandert én verfraait jezelf en je omgeving. Cultuur definiëren is moeilijk, kunst definiëren nog lastiger. Voor deze nota hanteren wij een definitie van cultuur die aansluit bij de oorspronkelijke betekenis van cultuur: cultiveren (verbouwen, maken). Cultuur wordt gemaakt door mensen in verschillende vormen: van popmuziek tot gedicht, van schilderij tot opera, van fanfare tot foto. Cultuur is voor ontspanning, ter vermaak, maar ook ter confrontatie of om ergens betekenis aan te willen geven. In sommige gevallen ontstaat dan kunst.

De gemeente Woerden vindt het van belang dat kunst en cultuur van goede kwaliteit en in een zeer divers aanbod voor haar inwoners en bezoekers toegankelijk zijn. Vanuit die gedachte ontwikkelt zij cultuurbeleid. Kunst en cultuur zijn daarnaast bij uitstek middelen om uitdrukking te geven aan de eigen identiteit van een gemeente.

Met deze cultuurnota geeft de gemeente inhoud aan het cultuurbeleid voor de periode 2009-2012. De werking van de gemeentelijke cultuurnota loopt parallel aan het meerjarige beleidskader van rijk en provincie, die eveneens uitgaan van de periode 2009-2012. De nota biedt inhoudelijke, organisatorische, financiële kaders en beschrijft het ambitieniveau van de gemeente. Tevens is een concreet actieprogramma opgesteld inclusief financiële vertaling.

Bij de totstandkoming van de cultuurnota is gebruik gemaakt van uitkomsten van evaluaties en cultuurdebatten. Er zijn interviews gehouden met betrokkenen, beleidsplannen van culturele instellingen hebben voor input gezorgd en er is een rondetafel gesprek met de woordvoerders cultuur uit de raad geweest. Verder hebben zes vertegenwoordigers van het culturele veld gediend als klankbordgroep en is er afstemming geweest met interne betrokkenen uit aangrenzende beleidsvelden.

2 CULTURBELEID IN CONTEXT

2.1 LANDELIJK CULTURBELEID

Minister Plasterk wil investeren in het vergroten van het maatschappelijke draagvlak voor cultuur. Om dit te realiseren adviseert de tijdelijke Commissie Cultuurprofijs de minister een mentaliteitsverandering teweeg te brengen door: het bevorderen van innovatie en het versterken van de band met de markt, particulieren en het bedrijfsleven. Het belang van cultureel ondernemerschap wordt hiermee verder gestimuleerd. Om de omslag naar cultureel ondernemerschap te laten slagen moeten gesubsidieerde instellingen de mogelijkheid krijgen een eigen vermogen op te bouwen. Verder pleit de commissie voor een tweejarig programma cultureel ondernemerschap (waarin duurzame nieuwe eigen verworven inkomsten verdubbeld worden door de overheid) en aansluitend tot het oprichten van een Investeringsfonds cultuur.

Daarnaast ligt er landelijk gezien een groot accent op amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur. Cultuurparticipatie wordt daarmee een belangrijk speerpunt en dit wordt onderstreept door de instelling van het Programmafonds Cultuurparticipatie dat vanaf 2009 voor plannen en aanvragen van overheden en instellingen toegankelijk zal zijn. Verder is op landelijk niveau het proces van bibliotheekvernieuwing nog steeds in volle gang. De bibliotheek ontwikkelt zich van boekenuitgever en bewaarder naar cultureel informatief centrum met een cruciale rol op het terrein van media educatie. Nieuwe feiten en cijfers kunnen helpen in het uitstippelen van een verantwoorde koers voor de bibliotheek in Woerden en omliggende gemeenten. In april 2008 zullen de uitkomsten van de landelijke evaluatie van het proces van bibliotheekvernieuwing verschijnen in een rapport met een advies aan de minister, provincies én gemeenten.

2.2 PROVINCIAAL CULTURBELEID

De provincie Utrecht werkt op dit moment aan een nieuwe cultuurnota 2009-2012. Eind 2007 is hiervoor een startnotitie vastgesteld. In de startnotitie zijn de kerntaken van de provincie op het gebied van cultuur vastgelegd en zijn de thema's benoemd waarop de provincie de komende periode extra in wil zetten.

De provincie vindt cultuur van belang omdat het een onmisbare bijdrage aan de samenleving levert. De missie van de provincie Utrecht is ervoor te zorgen dat die bijdrage optimaal is. De provincie streeft de volgende doelstellingen na:

- Ambitieuw, creatief en resultaatgericht uitvoeren van de kerntaken op het gebied van cultuurbeleid.
- Op inspirerende wijze mogelijkheden zien en kansen pakken in de uitvoering van actuele beleidsthema's.

De vier kerntaken van de Provincie Utrecht zijn: cultuurparticipatie (amateurkunst en cultuureducatie), kunsten (beeldende kunst, vormgeving en podiumkunst), cultureel erfgoed (archieven, monumentenzorg, archeologie, ruimtelijk beleid en musea) en media (bibliotheken en omroepen).

De accenten die de provincie in 2009-2012 wil leggen zijn in thema's omschreven: cultuur & ruimte (ruimtelijke kwaliteit, cultuur en natuur), cultuur & samenleving (cultuurparticipatie, cultuurhuizen, cultuur en samenleving) en cultuur & kracht (Vrede van Utrecht / Culturele Hoofdstad, cultuur en economie). Recente provinciale programma's als Parelfonds (restauratiefonds kerken en industrieel erfgoed) en Utrechtse Schatkamer (vergroten toegankelijkheid cultureel erfgoed) bieden interessante kansen voor Woerden.

Als aanpak kiest de provincie voor verbinden en regisseren en voor een actieve samenwerking met de gemeenten en het Rijk.

2.3 CULTURBELEID IN WOERDEN

Cultuur is naast Sport, Recreatie en Economische Zaken één van de disciplines binnen het 'Programma Levendig', dat vooral is gericht op vrijetijdsbesteding van mensen. Woerden streeft naar een bruisend en levendig cultureel klimaat en een breed scala aan vrijetijds mogelijkheden waar iedereen aan mee kan doen. Hiermee wordt een stevige en gevarieerde culturele infrastructuur bedoeld met diverse culturele accommodaties, festivals, evenementen en kunst, waar inwoners regelmatig gebruik van maken en tevreden over zijn. Het bevorderen van de toegankelijkheid en het gebruik van de voorzieningen staat centraal. Verder wordt ingezet op het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed en het karakter van zowel de binnenstad, de kernen en het buitengebied. Feit is dat er in Woerden al veel gebeurt. De gemeente wil echter het cultureel potentieel verder uitbouwen, bundelen en promoten. Woerden kan zich hierdoor meer profileren als cultuurstad met een sterke focus op cultuurhistorie. De samenstelling van de bevolking en de aanwezige culturele infrastructuur bieden potentie om deze rol sterker in te vullen.

Als één van de grotere steden neemt Woerden een centrale positie in in het Groene Hart. Woerden heeft een sterke regionale functie en streeft ernaar deze centrumrol verder uit te breiden. Cultuur is een goed instrument hiervoor en kan ook een rol spelen bij de beleving van het gebied. Het cultuurbeleid dient dus zodanig ingericht te zijn dat aanbieders kunnen inspelen op de behoeften van de cultuurconsument van nu én op de wensen van de cultuurconsument in de nabije toekomst. Dit betreft zowel de inwoners van Woerden zelf als de bezoekers van buiten.

Bindend voor het programma levendig is het vergroten van het bereik van cultuur, recreatie, sport, monumenten en archeologie en het stimuleren van vernieuwing, verbindingen tot stand brengen en promoten van datgene wat er allemaal al gebeurt. Vergroten van bereik en van participatie betekent dat de voorzieningen goed moeten (blijven) aansluiten op de vraag en ook vraag moeten uitlokken. Daarnaast geeft vrijetijdsbesteding in Woerden ook toegevoegde waarde in die zin van stijgende bestedingen in het winkel - en horecabedrijf.

Cultuur heeft naast een autonome waarde, sociale, maatschappelijke, economische en ruimtelijke waarden en daarom raakvlakken met veel andere beleidsterreinen, waaronder

- *Onderwijsbeleid*
Cultuur is direct gelieerd aan het onderwijs door cultuureducatie in het basis- en voortgezet onderwijs. Daarnaast werken het onderwijs en de Woerdense culturele instellingen ook samen om buiten- en naschools cultuuraanbod te bieden. Een voorbeeld hiervan is de brede school schilderskwartier.
- *Sociaal beleid*
Het sociaal beleid van de gemeente is voor een groot deel in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vastgelegd. Eén van de prestatievelden binnen dit beleid is: het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten. Cultuur kan hierbij een rol spelen. De thema's eigen verantwoordelijkheid, zelfredzaamheid en participatie van inwoners komen zowel in de Wmo als bij het wijk- en dorpsgericht werken terug. Om de participatie van groepen inwoners met een beperkte eigen kracht te stimuleren wordt een vangnet gecreëerd. Ook wordt onderzocht of de kaders van het ABC-budget (een subsidieregeling ter bevordering van de sociale cohesie in de wijken) verbreed kunnen worden.
- *Jongerenbeleid*
In februari 2008 is de notitie Jeugd en Vrije tijd definitief vastgesteld. Kinderen en jongeren zijn een belangrijke doelgroep binnen het cultuurbeleid. De gemeente wil als regisseur samen met

jeugd, instellingen (jongerenwerk), ouders en bewoners komen tot een samenhangend aanbod van voorzieningen. Belangrijke speerpunten zijn: Inspelen op de vraag en behoeften van verschillende groepen jongeren, samenwerking van aanbieders van activiteiten stimuleren, stimuleren van multifunctioneel gebruik van accommodaties en het verbeteren van de informatievoorziening rond het vrijetijdsaanbod.

- *Economisch beleid*
De economische visie is in 2007 vastgesteld door de raad. Enkele acties die aan de visie hangen die van toepassing zijn op het cultuurbeleid zijn: het versterken van positie als streekcentrum, het uitbouwen van de toeristische functie, het verantwoord gebruik van ruimte en de monitoring van de economische ontwikkeling. Een aantrekkelijk cultureel klimaat is in economisch opzicht van belang, niet alleen vanwege de versterking van het imago van een gemeente en de bestedingen die bezoekers binnen onze gemeente doen bij een cultureel bezoek, maar ook omdat het culturele klimaat een belangrijke vestigingsfactor is voor huidige en toekomstige bedrijven en inwoners.
- *Nota recreatie en toerisme*
De nota recreatie en toerisme is in 2008 door de gemeenteraad vastgesteld. Enkele uitgangspunten zijn de poortfuncties die Woerden vervult: poort naar het Groene Hart en poort tot een historische binnenstad. De ambities binnen de nota zijn samengevat in drie thema's: vertellen, verbinden en vernieuwen. Cultuurhistorie komt als sterk punt van Woerden naar voren in de SWOT-analyse die is gemaakt met betrekking tot het recreatiebeleid.
- *Accommodatiebeleid*
Op dit moment is er nog geen eenduidig accommodatie beleid. In 2005 is een begin gemaakt met de inventarisatie van het gebruik van alle gemeentelijke panden en het inzichtelijk maken van de huurkosten. Dit zijn de eerste stappen in het formuleren van nieuw beleid. Voor alle panden gaat de gemeente marktconforme of in ieder geval kostprijsdekkende huurprijzen rekenen. Culturele instellingen die deze prijzen niet kunnen betalen worden gecompenseerd met een subsidie voor het verschuldigde huurbedrag.
- *Evenementenbeleid*
Op dit moment is er nog geen evenementenbeleid en dit levert onduidelijke keuzes op. De uitstraling van de evenementen is groot en het draagvlak hoog. Inwoners vragen een actievere rol van de gemeente in de ondersteuning van evenementen, die varieert van een betere promotie en coördinatie tot extra middelen voor een betere kwaliteit. De gemeente wil in 2008 starten met de ontwikkeling van evenementenbeleid.

Enkele projecten die reeds gestart zijn op het gebied van cultuur zijn:

- *Ontwikkeling Defensie-eiland/projectplan de Wasserij* : In 2008 is gestart met het cultureel proefprogramma in de Wasserij op het Defensie-eiland. Dit proefprogramma (inclusief onderzoek en advies over toekomstige exploitatie) wordt mede gefinancierd door de Provincie Utrecht in het kader van het Actieplan Cultuurbereik. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek én de aanbesteding van het Defensie-eiland wordt er budget opgenomen voor de toekomstige exploitatie van het pand. De omvang is nog niet in te schatten evenals het jaar waarin de Wasserij beschikbaar zal zijn.
- In 2007 is vanuit de Provincie Utrecht voor twee jaar een cultuurmakelaar geplaatst in de Regiobibliotheek het Groene Hart. De cultuurmakelaar heeft als opdracht onder andere het ontwikkelen van een fysiek cultuurloket en een provinciale cultuuragenda.

3 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

De gemeente Woerden heeft ruim 48.000 inwoners die verspreid over de kernen Woerden, Harmelen, Zegveld en Kamerik leven. Iedere kern heeft zijn eigen karakter en een actief verenigingsleven. In Woerden bevinden zich de grootste culturele voorzieningen als: het Klooster, de hoofdvestiging van de regiobibliotheek het Groene Hart en het Stadsmuseum. De gemeente ligt midden in het Groene Hart, met steden als Gouda, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Amsterdam binnen handbereik.

Het cultuurbeleid in Woerden beslaat de volgende terreinen:

- Kunsten
  - o Podiumkunsten, amateurkunst en kunsteducatie
  - o Beeldende kunst
- Cultureel erfgoed en musea
  - o Archieven
  - o Archeologie en monumenten (in aparte beleidsnota's)
  - o Musea
- Bibliotheekbeleid / media
  - o Bibliotheek
  - o Film
  - o Lokale omroep

3.1 KUNSTEN

3.1.1 Podiumkunsten en kunsteducatie

Kunstencentrum Het Klooster

Het Klooster is het centrum voor kunsteducatie en podiumkunsten in Woerden en heeft zich de afgelopen jaren kunnen ontwikkelen tot een professioneel centrum met een breed bereik. Naast een professioneel seizoenprogramma, biedt het een podium voor amateurs en expositieruimte in de gangen. Er worden verschillende cursussen voor diverse doelgroepen gegeven. Jeugd is een belangrijke doelgroep: naast de cursussen en workshops in het Klooster is er jeugdtheater en aanbod op locatie in bijvoorbeeld de Brede school Schilderskwartier. Uit de jongerenenquête van de Jongerenraad, bleek dat Woerdense jongeren veel waarde hechten aan een theater zoals het Klooster.

De gemeente draagt bij in de overhead (organisatie en gebouw) om de organisatie in stand te houden en de beleidsdoelstellingen (met betrekking tot kunsteducatie, programmering en verhuur van theater) te waarborgen. De bespelingen van de beiaard worden door het Klooster georganiseerd en door de gemeente gefinancierd.

Ondanks de bezuinigingen in 2005 is er toch een toename van leerlingen (van 1888 naar 1933) en cursisten (van 391 tot 468) waar te nemen in het seizoen 2006/2007. Alleen het aantal workshopdeelnemers nam af (van 118 naar 77).

Voor het theater geldt dat het aantal professionele voorstellingen ongeveer rond de 60 zit en dat het aantal bezoekers per voorstelling in het seizoen 2006/2007 op het hoogste aantal tot nu toe ligt: 8.609 bezoekers per jaar. Dit betekent een gemiddelde bezettingsgraad van 77,9 %.

Het aantal amateur voorstellingen is gedaald naar 45 per jaar in 2006/2007 (in het seizoen 2003/2004 stond dit nog op 61). De bezettingsgraad lag in 2006/2007 op 70,4% (ongeveer gelijk aan 2003/2004). De zaal werd in 2006/2007 49 x verhuurd, waarvan 24 x een openbaar

toegankelijke voorstelling betrof. Het totaal aantal bezoekers betrof in 2006/2007: 17.884. In dat seizoen werd de zaal 155 x gebruikt.

Knelpunt in het functioneren is het ruimtegebrek en de geluidsoverlast in relatie tot de ambities van het Klooster. Het ruimtegebrek heeft in het verleden geleid tot het schrappen van het educatieve aanbod op het gebied van beeldende kunst. Door geluidsoverlast intern en extern is het plannen van cursussen en workshops lastig en moet soms naar alternatieve locaties worden uitgeweken. Daarnaast vraagt het monumentale karakter van het gebouw de nodige aandacht. Een derde aandachtspunt is de samenwerking met Kuvo in het educatieve aanbod voor de scholen. Recentelijk heeft het Klooster zijn wens tot uitbreiding gepresenteerd in een DVD. Het Klooster wil richting de Wagenstraat uitbreiden met een uitbouw voor extra lesruimtes, een kleine zaal en een grand café.

Zaal der Kunsten

De Zaal der Kunsten is sinds februari 2007 een nieuwe multifunctionele theaterzaal op de bovenste verdieping van het Kasteel Woerden. De zaal biedt een divers cultureel programma dat voor een breed publiek toegankelijk is: professioneel en amateur theater, toneel, kindertheater, films, poëzie, cabaret. De zaal wordt geëxploiteerd door Abrona: een stichting die onder andere als werkgever fungeert voor mensen met een verstandelijke beperking. De Zaal der Kunsten opereert buiten de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Babylon

Babylon is een jongerencentrum voor jongeren van 16-24 jaar dat zich steeds meer als cultuurpodium profileert. Er worden gevarieerde sociaal-culturele activiteiten georganiseerd als darten, thema avonden, film, live muziek, bands en eenmaal per jaar Babypop. Babylon vervult een belangrijke extra sociale functie, namelijk het betrekken van jongeren die rondhangen op straat of niet of nauwelijks met cultuur in aanraking komen. De raad heeft daarom besloten de subsidie voor Babylon met de bezuinigingsronde in 2005 niet af te schaffen, maar te reduceren tot de helft.

Naast Babylon organiseren ook jongerensociëteiten als K'77 regelmatig optredens van popbands en zijn er diverse wijkcentra en multifunctionele accommodaties als Dezibel, het Arsenaal, Concordia, de Milandhof, H2O en Schulenburg in de gemeente waar regelmatig sociaal-culturele activiteiten worden georganiseerd. In café 't Bierhuys wordt twee keer per maand een akoestisch open podium georganiseerd voor lokale en regionale muzikanten.

CultuurLokaal

Onder de noemer cultuurlokaal opereren sinds 2004 twee stichtingen: de KUVVO en het Cultuur Platform.

De Kuvo verzorgt de bemiddeling van de kunsteducatie op scholen in Woerden en vormt de schakel tussen de scholen en de culturele aanbieders. Scholen kunnen kiezen uit een basis en een facultatief aanbod. In 2006 namen 26 basisschoollocaties met circa 5.400 leerlingen deel aan de geboden activiteiten. Zij konden kiezen uit 88 verschillende voorstellingen/projecten. Het totale aantal bezoekers bedroeg ruim 8.500. Omgerekend is dit 1,6 kunstconfrontatie per leerling per jaar. In het voortgezet onderwijs namen 4 schoollocaties deel met circa 4.500 leerlingen. Hiervoor waren 60 projecten beschikbaar in het aanbod en dit leverde een totaal aantal bezoekers op van 6.000, wat een gemiddelde kunstconfrontatie van 1,5 per leerling per jaar betekende. Het bestuur van de Kuvo is volledig samengesteld uit afgevaardigden van de scholen. Naast de bemiddeling geeft Kuvo ook invulling aan de educatieve programma's. De gemeente subsidieert de Kuvo door middel van een budgetsubsidie.

Ter stimulering van de cultuurdeelname onder jongeren bestaat landelijk het Cultureel Jongeren Paspoort (CJP) voor jongeren van 12-27 jaar. Hiermee krijgen zij korting op toegangskaartjes van musea en andere culturele instellingen. Op lokaal niveau stimuleert het voortgezet onderwijs (in samenwerking met Kuvo) het cultureel bezoek binnen het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming

(CKV) met de zogenaamde CKV-bonnen: leerlingen ontvangen CKV-bonnen ter waarde van 22,50 via hun school. De bonnen dienen als tegemoetkoming om de verplichte culturele activiteiten te financieren.

Aandachtspunt is de dialoog tussen de scholen en de lokale kunstenaars. Het aanbod van de lokale aanbieders komt nog te weinig terug in het basisaanbod waaruit de scholen kunnen kiezen.

Het *CultuurPlatform* heeft een driedelige taak:

- het verbeteren van het cultureel klimaat door het ondersteunen van lokale initiatieven in Woerden. De gemeente heeft de subsidiepot voor vernieuwende culturele initiatieven 'het Loket Spontane Zaken' ondergebracht bij het CultuurPlatform.
- het bevorderen van cultuurvernieuwing en het vergroten van cultuurparticipatie in Woerden en
- het versterken van het cultureel imago van Woerden.

Het Platform organiseert vier keer per jaar culturele cafés en beheert een website met het culturele aanbod van de gemeente Woerden: www.cultuurlokaal.nl. Het bestuur van het Platform bestaat uit vrijwilligers en voor de uitvoering maakt het Platform gebruik van de diensten van Kuvo: inhoudelijk en technisch beheer website, secretariaat Loket Spontane Zaken en andere organisatorische taken.

Het Platform ervaart een aantal knelpunten in de werkzaamheden: beperkte capaciteit voor uitvoerende werkzaamheden (subsidiebeschikkingen) en het ontbreken van een structurele samenwerking met de grote culturele instellingen. Met betrekking tot het Loket Spontane Zaken is er ook een aantal knelpunten. Bij de lancering is niet duidelijk gecommuniceerd waarvoor het Loket bedoeld is. Daarnaast is er geen controle en/of terugkoppeling op de aanvragen vanuit de gemeente, waardoor situaties ontstaan waarin clubs zowel uit het ABC budget als uit het Loket Spontane Zaken subsidie ontvangen.

3.1.2 Amateurkunst

De gemeente Woerden kent een rijk verenigingsleven dat gedragen wordt door veel vrijwilligers. Zestien koren, vijf orkesten, diverse ensembles, twee toneelverenigingen, een theatergroep en een musicalvereniging zijn actief in Woerden, Harmelen, Zegveld en Kamerik. Na de bezuinigingsronde in 2005 zijn de structurele subsidies van de gemeente aan amateurkunstverenigingen bijna allemaal verdwenen. Alleen het harmonieorkest en de drie fanfares ontvangen op dit moment jaarlijks een gereduceerde waarderingssubsidie.

Met het schrappen van de subsidies zijn de theaterwerkgroep spot en het dameskoor opgeheven. De andere verenigingen moesten hun reserves aanspreken, hebben hun contributies verhoogd en sommige verenigingen hebben uitgaven als aanschaf bladmuziek en vervanging uniformen uitgesteld.

De theatergroep de Realiteit heeft in 2006 de eigen repetitieruimte omgebouwd tot een ruimte die geschikt is voor het geven van kleine voorstellingen tot ca. 40 personen.

Bij de amateurkunstverenigingen bestaat een vraag naar betaalbare podia.

3.1.3 Festivals en evenementen

De gemeente Woerden heeft nog geen inhoudelijk evenementenbeleid. Wel worden er jaarlijks een groot aantal festivals en evenementen georganiseerd op verschillende terreinen met veelal een lage drempel en dus een grote toegankelijkheid. Een paar voorbeelden zijn: het Straattheaterfestival, Akoestival, de Taptoe, Woerdense vakantieweek, Koeienmarkt, Woerden weent, Bach en Mozartfestival, Marokko in de polder en de Atelierroute.

3.1.4 Beeldende kunst en kunsteducatie

Het Atelier

De werkschuit in Gouda sloot in 1993 de dependance beeldende kunst in Woerden. Het Klooster nam de beeldende kunst cursussen over tot 2000. In 2000 is de afdeling beeldend opgeheven en zelfstandig verder gegaan onder de naam Het Atelier. Vijf professionele beeldend kunstenaars geven sinds die tijd cursussen tekenen, schilderen, keramiek, boetseren en beeldhouwen voor volwassenen, maar ook voor kinderen, ouderen en verstandelijk gehandicapten.

De gemeente heeft voor de huisvesting van deze cursussen nog geen structurele oplossing kunnen vinden, maar steeds oplossingen voor kortdurende tijd aangeboden. Momenteel subsidieert de gemeente onderdak aan het Atelier in een pand aan de Edisonweg. De subsidie voor overhead is verdwenen nadat de afdeling door het Klooster werd afgestoten.

Kunstuitleen

De Kunstuitleen Woerden is gevestigd in de hoofdvestiging van de Regiobibliotheek het Groene Hart. Kunstwerken worden uitgeleend aan particulieren en bedrijven en regelmatig vinden er exposities plaats. De Kunstuitleen Woerden heeft ruim 200 leden en maakt gebruik van de kunstcollectie van de stad én de provincie Utrecht. Deze collectie bestaat uit ruim 15.000 werken.

De Kunstkring

De Kunstkring is een kunstenaarsvereniging met zo'n 60 leden. De gemeente faciliteert momenteel tijdelijke huisvesting in de voormalige Mariaschool aan de Havenstraat.

Expositie en atelierruimte

Sinds 2003 is er jaarlijks een atelierroute langs ruim 60 kunstenaars in de gemeente. Incidenteel vinden er exposities plaats in onder andere de Koepel van het Stadhuis, in het Hofpoortziekenhuis, in verzorgingshuizen en in leegstaande panden in het centrum. Verder zijn er enkele particuliere galeriën met expositieruimte in de gemeente.

Kunst en openbare ruimte

In de nota *Bouwstenen Cultuurbeleid* (2002) wordt het belang van professionele beeldende kunst voor de gemeente en het stimuleren daarvan door middel van het verfraaien van publieke ruimten onderkend. Ook staat vermeld dat beeldende kunst bij grote nieuwbouwprojecten in de planfase wordt betrokken. Hieraan is echter geen financiële consequentie verbonden en een verdere inhoudelijke uitwerking ontbreekt.

De buitencollectie van een stad of gemeente weerspiegelt perioden uit de kunstgeschiedenis. Nederland realiseert sinds de jaren 50 kunst van levende kunstenaars buiten en bij publieke gebouwen en neemt daarin een onderscheidende positie in ten opzicht van de ons omringende landen.

In 2006 werd een nieuw kunstwerk opgeleverd op begraafplaats de Rijnhof. Dit jaar en in de komende jaren zullen in Waterrijk keramische gevelkunstwerken worden geplaatst, waarvan het eerste in 2007 werd opgeleverd en feestelijk onthuld. In 2008 zijn er kunst opdrachten gestart voor het Minkema College en de locatie Westdam. Het wijkplatform Schilderskwartier gaf aan hun sterk opgeknapt wijk te willen verfraaien met een kunstwerk. Ook het wijkplatform Zegveld wil een kunstwerk nadat de tijdelijke kunstwerken in het water ('Kunst in de sloot') zijn verwijderd.

De buitencollectie in Woerden is zeer slecht onderhouden. Structureel onderhoud wordt niet gepleegd. Gemeenten, musea en beeldentuinen namen hun maatregelen. De gemeente Woerden blijft hierin achter. De collectie van voor 2005 steekt schril af tegen monumenten en andere gemeentelijke eigendommen. Bij nieuwe opdrachten wordt sinds 2005 structureel een percentage gereserveerd voor onderhoud voor de lange termijn. Bij de kunst opdrachten wordt gewerkt via de

richtlijnen van de VNG. Daarnaast worden keuzes over ingezette middelen immer gedaan vanuit kwaliteitsbesef.

3.1.5 Overig

De Cultuurprijs Woerden is een prijs voor het stimuleren van bestaande en nieuwe initiatieven op cultureel gebied in Woerden, Harmelen, Kamerik en Zegveld. De prijs wordt sinds 1995 elke twee jaar uitgereikt door de Stichting Cultuurprijs aan een persoon, groep of instantie in de gemeente Woerden, die zich heeft ingezet voor de cultuur. Iedereen, professioneel of amateur, in Woerden, Harmelen, Kamerik of Zegveld, die alleen of in groepsverband of via een instelling een bijdrage (lieft vernieuwend) heeft geleverd of nog steeds levert aan de cultuur in de gemeente, kan voor de prijs in aanmerking komen.

3.2 CULTUREEL ERFGOED

3.2.1 Musea

Stadsmuseum

Het Stadsmuseum is gevestigd in het voormalige stadhuis uit de 16de en 17de eeuw. Het is een lokaal museum, dat met tentoonstellingen evenwel een regionaal en zelfs landelijk publiek bereikt. Het museum organiseert vier tentoonstellingen per jaar. Inhoudelijk ligt het zwaartepunt daarbij speciaal op de thema's landschap, Woerdense kunstenaars, textielkunst en grafiek. Het Stadsmuseum beschikt over collecties beeldende kunst (waarbij de klassiek-moderne werken kwalitatief het best zijn) en historische voorwerpen. Het museum is terughoudend met aankopen, maar breidt de collectie uit door langdurige bruiklenen en schenkingen. Het aantal bezoekers ligt momenteel op ongeveer 6000 per jaar. Het Stadsmuseum heeft een gebrek aan ruimte, zowel voor educatieve activiteiten als grotere exposities en opslag. Knelpunten binnen het huidige beleid zijn het ruimtegebrek en een structureel financieel tekort op de exploitatie.

Het Stadsmuseum heeft in zijn *Beleidsplan 2008-2012* een aantal ambities geformuleerd voor de komende vijf jaar: 1) een vernieuwde historische afdeling met een overzicht van de Woerdense geschiedenis, 2) het organiseren van tentoonstellingen van beeldende kunst uitbreiden naar het organiseren van exposities over historisch-actuele onderwerpen, 3) vergroten van het publieksbereik en het bereik van het onderwijs en 4) opname in het nationaal museumregister. In het kader van het provinciale project *Van Collectie naar Connectie* ontwikkelen het Stadsmuseum en de gemeente op dit moment in samenspraak met de provincie een projectplan voor de nadere invulling van de meerjarige toekomstvisie.

Drive-in museum

Een bijzondere voorziening is het 'drive-in-museum' in de Castellum Garage in Woerden. De permanente tentoonstelling vertelt het verhaal van de Romeinen in Woerden op de locatie waar belangrijke archeologische vondsten zijn gedaan. Deze tentoonstelling is voor iedere bezoeker van de parkeergarage toegankelijk.

Stichts Hollandse Historische Vereniging

De Stichts Hollandse Historische Vereniging (SHHV) is een vereniging die het onderzoek naar en de belangstelling voor de geschiedenis van de gemeente Woerden, Montfoort, Oudewater, Reeuwijk (gedeeltelijk) en Bodegraven bevordert. De vereniging heeft ongeveer 650 leden en organiseert films en lezingen over historische onderwerpen, excursies, tentoonstellingen en zo nu en dan cursussen. Eens per kwartaal geeft de SHHV een tijdschrift uit waarin resultaten van onderzoeken naar de plaatselijke en regionale geschiedenis door zowel amateur- als beroepshistorici gepubliceerd worden.

Het Gilde organiseert verschillende stadswandelingen die via de VVV geboekt kunnen worden. Hierbij zijn combinaties met een bezoek aan de molen en / of het stadsmuseum mogelijk.

3.2.2 Archieven

Het streekarchief Rijnstreek is het historisch informatiecentrum voor Woerden en omgeving. Via de website www.rhcrijnstreek.nl zijn oude foto's en informatie over historische onderwerpen en allerlei archieven te raadplegen. Nieuw op de site is het archief van oude kranten. Het werkgebied van het Streekarchief omvat naast de gemeente Woerden de huidige gemeenten Montfoort, Bodegraven en Reeuwijk.

3.2.3 Archeologie en Monumenten

In november 2007 is het beleidsplan archeologie vastgesteld door het college van B&W. De doelen zijn daarin als volgt omschreven:

- Behouden en beschermen van de Woerdense bodemschatten;
- Vermeerdering van kennis over de bewoningsgeschiedenis van Woerden en het omliggende landelijke gebied;
- Optimaal gebruik maken van de kansen die voorlichting en educatie op het gebied van archeologie bieden.

Binnen de cultuurnota is vooral het derde doel van belang: voorlichting aan de inwoners van Woerden en aan bezoekers en in het bijzonder educatie gericht op kinderen. Te denken valt aan een presentatie van vondsten in het stadsmuseum. Het streven is naar een permanente overzichtstentoonstelling van het verleden van Woerden. Samen met het Romeins schip De Meern 1, dat van centrum Woerden richting de Wierickerschans moet gaan varen, kan het stadsmuseum een grote publiekstrekker voor bezoekers aan de stad worden. Daarnaast kan ook gedacht worden aan voorlichting door middel van artikelen, persberichten, informatie op de gemeentelijke website. Voor kinderen zal een lesbrief worden vervaardigd. De beleidsvoornemens uit de archeologische beleidsnota die betrekking hebben op voorlichting, educatie en participatie, worden betrokken bij de nieuwe cultuurnota.

In 2008 is een opdracht verstrekt aan het bureau Giesen-Geurts Monumentenadvies om een nota monumentenzorg te ontwikkelen. De nota zal in september 2008 in de raad behandeld worden.

3.3 BIBLIOTHEKEN / MEDIA

3.3.1 Bibliotheek

Op 1 januari 2006 fuseerden de bibliotheken van Montfoort, Oudewater en Woerden tot regiobibliotheek Het Groene Hart. De bibliotheek heeft een hoofdvestiging in Woerden en tevens vestigingen in Harmelen, Kamerik en Zegveld. Harmelen en de kleine kernen beschikken daarmee ook over een cultureel centrum. De bibliotheek is in lijn met het landelijke vernieuwingsproces bezig met de omslag van een traditionele bibliotheek naar een moderne bibliotheek van de toekomst. De functie van de bibliotheek verschuift van boekenuitlener naar een actieve ondernemer op het gebied van kennis en informatie, ontwikkeling en educatie, kunst en cultuur, lezen en literatuur, ontmoeting en debat. Voor deze verschuiving is binnen het coalitieakkoord voor de jaren 2009, 2010 en 2011 een budget opgenomen van € 125.000 per jaar voor het realiseren van de gewenste ambities van de bibliotheek. Hierbij wordt gedacht aan het versterken van de collectie, het invoeren van automatiseringssystemen. Een voorstel voor de inzet van deze extra middelen is in een aparte notitie aan de gemeenteraad voorgelegd en in april 2008 aangenomen. Prioriteiten hierin zijn: de invoering van selfservicesystemen, beter inspelen op de wensen van de bezoeker, uitbreiding van

de diensten naar het onderwijs, vroeg en voorschoolse educatie en specifieke activiteiten voor ouders.

Met een impuls voor de uitbreiding van de diensten naar het onderwijs wordt een vervolg gegeven aan de wens die de gemeente formuleerde in het bibliotheekbeleid 2005-2008: 'bibliotheek zou vanzelfsprekende professionele partner in de lokale netwerken voor cultuur, educatie en informatie moeten zijn.' In dit bibliotheekbeleid werd verder een aanbeveling tot het doen van een marktonderzoek gedaan. De regiobibliotheek behaalde in de zomer van 2008 de certificeringsnorm en voert eind 2008 een klanttevredenheidsonderzoek uit. Verder is een start gemaakt met de verbouwing van de Beuk en wordt onderzocht of de VVV in de bibliotheek gehuisvest kan worden. De architecten werken momenteel aan een eerste ontwerp en de verwachting is dat de verbouwing eind 2009 gereed zal zijn. Voor de backoffice in Harmelen ligt een verzoek tot verbouwing en is een budget gereserveerd. De uitvoering ervan is nog niet gestart.

Leesgroepen en dichtersgroep Woerden

In de gemeente zijn diverse leesgroepen actief. Verder komt een aantal (amateur)dichters van de DichtersGroep Woerden (DGW) maandelijks bijeen om eigen poëzie te bespreken. De DGW wil poëzie onder de aandacht van een breed publiek brengen. Regelmatig worden poëziemiddagen georganiseerd, waarbij ook gastdichters en musici optreden.

3.3.2 Film

De jongeren van Woerden gaven bij een enquête in 2007 massaal aan een bioscoop te missen. Ook de gemeente zou graag weer een bioscoop in Woerden zien en zoekt naar een geschikte locatie en een commerciële exploitant. De gemeente ziet het echter niet als haar taak een bioscoop te subsidiëren.

In de tussenliggende tijd heeft de gemeente besloten een eenmalige subsidie te verstrekken aan de Zaal der Kunsten om het filmhuis initiatief dat daar is gestart te helpen opstarten.

3.3.3 Lokale omroep

RPL FM heeft als doelstelling: Het ontwikkelen en beheren van een eigentijdse lokale nieuwszender in beeld en geluid voor de brede bevolking van Groot Woerden. De stichting verzorgt radio-uitzendingen, tekst tv (kabelkrant inclusief teletekst), beheert een website en verspreidt hiermee nieuws en informatie over maatschappelijke, culturele en godsdienstige ontwikkelingen en activiteiten. Alle raadsvergaderingen worden rechtstreeks uitgezonden en sinds 1 januari 2008 is ook een start gemaakt met het uitzenden van enkele Ronde Tafelgesprekken van de gemeenteraad. In 2007 werden iedere week 41 uren per week (excl. 6 uur herhaling) benut voor actualiteiten- en doelgroepprogramma's. De overige uren werden gevuld met non-stop muziek. De luisterdichtheid van de radio-uitzendingen is momenteel 25%. 54% van de Woerdense huishoudens kijkt wekelijks minimaal één keer op de kabelkrant.

De zender is lokaal informatief en de gemeente verstrekt jaarlijks een subsidie voor de instandhouding. In 2007 werd eenmalig een subsidie verstrekt voor de aanschaf van een mobiele zender. RPL FM heeft ambities de luister en kijkdichtheid te vergroten en om korte tv-uitzendingen te realiseren.

4 ANALYSE HUIDIGE SITUATIE

Op 28 maart 2007 is in een evaluatiebijeenkomst het brede cultuurveld gehoord over de stand van zaken en wensen op het vlak van cultuur. Enkele belangrijke aanbevelingen waren:

- meer doen met het Groene Hart;
- bestaande professionele instellingen versterken;
- multifunctionele ruimte met werkplaatsen, expositieruimte en een ontmoetingsfunctie (casco);
- actiever evenementen ondersteunen;
- juiste randvoorwaarden voor echte samenwerking creëren en goed evenwicht bewaken.

Op de vraag: wat ontbreekt er binnen de huidige culturele infrastructuur, antwoordden de klankbordgroepleden:

- atelier- en expositieruimte voor kunstenaars;
- een centraal ontmoetingspunt voor kunst en cultuur;
- een eenduidig loket met adequate informatie voor burgers en toeristen;
- een bioscoop;
- een aantrekkelijke presentatie van het verleden van Woerden (Romeinse tijd, middeleeuwen), ook aantrekkelijk voor jongeren (interactief) met een uitstraling naar de gemeente en toeristen;
- goedkopere podia voor podiumkunsten.

In een onderzoek van Motivaction naar de mening van burgers naar aanleiding van de visie 2022 van Woerden in januari 2008 gaf

- 96 % van de inwoners aan dat Woerden een regionale centrumstad moet blijven;
- 84 % van de inwoners aan dat Woerden extra zou moeten investeren in ontspanning, recreatie en toerisme;
- 89 % van de inwoners aan dat evenementen en activiteiten in de binnenstad gestimuleerd moeten worden;
- 87 % van de inwoners aan dat initiatieven om de cultuurhistorie van Woerden te versterken gesteund moeten worden door de gemeente.

Cor Wijn ontwikkelde in 2003 voor de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een model voor het cultuur en mediabeleid van gemeenten. Hij beschouwt een culturele infrastructuur als een patroon dat begint met een aantal centrale functies, waaraan daarna andere voorzieningen worden toegevoegd al naar gelang daar in de lokale samenleving behoefte aan is. Op grond van financiële, historische en topografische factoren aangevuld met het ambitieniveau dat gemeenten nastreven komt hij met een indeling naar *kernachtig*, *uitgebreid* en *alomvattend* cultuurbeleid. Gemiddeld genomen hanteren gemeenten tot 30.000 inwoners een kernachtig cultuurbeleid, gemeenten van 30.000 – 90.000 inwoners een uitgebreid cultuurbeleid en gemeenten met meer dan 90.000 inwoners een allesomvattend cultuurbeleid. (zie bijgesloten model)

Dit model kan een uitgangspunt zijn om te vergelijken welke culturele infrastructuur gemiddeld genomen past bij de schaal van een gemeente. De gemeente Woerden valt met ruim 48.000 inwoners binnen de ring van uitgebreid cultuurbeleid. Als we het beschrijvende model van Wijn vergelijken met de culturele infrastructuur van Woerden valt het volgende op:

- Woerden beschikt over alle culturele voorzieningen uit het kernachtig cultuurbeleid, met uitzondering van een percentageregeling voor de ontwikkeling van kunst in de openbare ruimte;
- Een multifunctionele ruimte is recent buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid gerealiseerd door Abrona in het Kasteel: de Zaal der Kunsten. Het initiatief is een goede aanvulling op de bestaande culturele infrastructuur, maar de vraag naar een multifunctionele ruimte blijft bestaan. Dit kan betekenen dat de zaal (nog) niet voldoet aan de verwachtingen of dat de bekendheid van de zaal nog niet groot genoeg is. Omdat de Zaal der Kunsten buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid valt, bestaat er een risico dat bij tegenvallende omzet het initiatief gestopt wordt.
- Woerden beschikt over een professionele kleine zaal (theater), wat past bij gemeenten met een alomvattend cultuurbeleid, gemeenten met meer dan 90.000 inwoners.
- De vraag naar ateliers past binnen gemeenten met een alomvattend cultuurbeleid, gemeenten met meer dan 90.000 inwoners.
- Een bioscoop wordt binnen het model van Wijn niet gezien als een gemeentelijke verantwoordelijkheid op het gebied van cultuur.

Woerden heeft geografisch 'concurrentie' van grote steden als Utrecht, Den Haag, Rotterdam, Amsterdam en ook van steden als Gouda en Alphen aan de Rijn. Stuk voor stuk steden met een rijke culturele infrastructuur en een alomvattend cultuurbeleid. Woerden zou niet de concurrentie moeten aangaan met deze steden door eveneens een alomvattend cultuurbeleid na te streven, maar juist die elementen stimuleren waarmee het zich kan onderscheiden. Onderstaande SWOT analyse kan hierbij helpen.

Sterk

- Woerden beschikt over een goede culturele infrastructuur, met onder andere een theater, muziek- en dansschool van goede kwaliteit, een kwalitatief goed museum en een professionele bibliotheek.
- Bijzonder is ook dat alle scholen in de gemeente samenwerken en een lokale infrastructuur voor cultuureducatie hebben gecreëerd.
- Er zijn veel clubs met ideeën (veel particulier initiatief) en er is een zeer actief verenigingsleven.
- Woerden is een gemeente met een rijke cultuurhistorie en recent zijn veel waardevolle archeologische vondsten gedaan.
- Ook de kleinschaligheid wordt beschouwd als sterk punt.

Zwak

- De gemeente heeft de afgelopen jaren veel ad hoc beslissingen genomen bij gebrek aan een samenhangende visie op cultuurbeleid.
- Ook is er nog niet gekozen voor een duidelijk profiel.
- De samenwerking tussen de bestaande culturele instellingen is nog niet optimaal.
- In een analyse van de huidige situatie valt verder op dat vooral de beeldende kunst in Woerden weinig structurele aandacht krijgt van de gemeente. De voormalige afdeling beeldend van het kunstencentrum het Klooster is in 2000 zelfstandig verder gegaan onder de naam Het Atelier, maar heeft sinds die tijd nog geen structureel onderkomen gevonden. Ook voor de Kunstkring geldt dat een tijdelijk onderkomen is gevonden binnen de voormalige Mariaschool aan de Havenstraat. Daarnaast is ook kunst in de openbare ruimte nog niet (inhoudelijk en financieel) ingebed in het cultuurbeleid van Woerden.

Kansen

- Door samenwerking tussen de culturele instellingen te bevorderen is een versterking van de culturele infrastructuur te realiseren.
- Daarnaast ligt er een grote kans in het uitdragen van de sterke cultuurhistorische waarden van Woerden.
- Een verheldering van de kaders van subsidiebudgetten als Loket Spontane Zaken en ABCsubsidie, zal het gebruik ervan stimuleren en onduidelijkheid wegnemen.
- Aan te bevelen is ook een zo breed mogelijke focus op cultuur te hanteren. Cultuurbeleid gaat niet alleen over klassieke muziek, beeldende kunst en bibliotheken. Door cross-overs tussen bijvoorbeeld klassiek en wereldmuziek, pop, jazz, fotografie, beeldende kunst en/of archeologie daar waar het inhoudelijk interessant is te stimuleren ontstaat een kans tot het verlagen van drempels en het vergroten van cultuurparticipatie.
- Kunst en openbare ruimte kan ingezet worden als middel om bijzondere stedelijke en landschappelijke kwaliteiten te communiceren. Dit biedt kansen voor cultuur en ruimtelijke ordening, maar ook voor andere beleidsvelden zoals recreatie & toerisme.

Bedreigingen

- In het verleden zijn er veel beloftes gedaan en veel verwachtingen gecreëerd die niet waargemaakt zijn. De gemeente staat daarmee voor de uitdaging om realistische ambities te formuleren om het vertrouwen van de inwoners en instellingen op cultureel vlak te behouden.
- Belangrijk daarbij is ook dat er acties worden gekoppeld aan de geformuleerde ambities: niets doen en het vermijden van keuzes, of juist alles willen proberen te doen brengt het risico van versnippering met zich mee.
- Bij gebrek aan professionele ondersteuning is bij enkele instellingen de afhankelijkheid van welwillende vrijwilligers groot. Dit kan een bedreiging opleveren in de toekomst.
- Verder zijn door het wegvallen van de subsidies aan amateurkunstverenigingen enkele verenigingen opgeheven en worden anderen bedreigd in hun voortbestaan.

5 INHOUDELIJKE KADERS

5.1 *MISSIE*

De gemeente Woerden wil cultuurbeleid voeren dat begint met het uitdragen van trots. Een samenhangende en duidelijke visie moet er toe leiden dat onze dienstverlening voldoet aan de verwachtingen van de inwoners. Cultuurbeleid ontstaat in gesprek met de inwoners van gemeente Woerden, bestaat voor zowel bezoekers als inwoners van Woerden en leidt tot een aantrekkelijk en levendig cultureel klimaat.

5.2 *VISIE*

Actieve en passieve **cultuurparticipatie** biedt mensen vrijetijdsbesteding, het geeft ze plezier, het helpt ze zichzelf te ontwikkelen, het zet ze aan het denken en brengt nieuwe werelden in beeld. De gemeente vindt zowel het ontwikkelings- als het vrijetijdselement in cultuur van belang voor al haar inwoners. Cultuur moet daarom bereikbaar zijn voor velen en cultuurparticipatie wordt gestimuleerd. Kwaliteit gaat daarbij voorop, de lage drempels zijn volgend. De gemeente voelt zich verantwoordelijk voor de culturele vorming van jonge mensen: cultuureducatie helpt mensen een kritische houding aanleren en draagt bij aan de ontwikkeling van een empatisch vermogen. Jonge mensen zijn daarnaast de cultuurparticipanten van morgen. Een belangrijk effect van cultuur kan verder de bevordering van sociale cohesie zijn. Bij culturele evenementen ontmoeten mensen elkaar en is er ruimte voor het uitwisselen van gedachten en het kweken van wederzijds begrip, door kennis te nemen van andere gezichtspunten.

Woerden beschikt over een goede **culturele infrastructuur**. Er zijn vier sterke culturele pijlers: het Klooster, de Bibliotheek, het Stadmuseum en Cultuurlokaal. Verder is er een rijk verenigingsleven en worden in de Gemeente Woerden vele culturele evenementen georganiseerd. Dat is iets om trots op te zijn. De gemeente vindt het belangrijk dat er een divers aanbod van cultuur is binnen de gemeente. Het aanbod moet niet alleen aansluiten bij verschillende gebruikersniveaus zoals professioneel, amateur, ter ontwikkeling, verdieping, vermaak en/of kennismaking, maar ook bij verschillende doelgroepen. Een gezond cultureel klimaat vergroot de leefbaarheid van een stad of dorp. Het is daarom van belang de bestaande culturele infrastructuur te koesteren en nieuwe ontwikkelingen niet ten koste van bestaande instellingen te laten ontstaan. Tegelijkertijd is een kritische blik noodzakelijk om veroudering en versnippering van het aanbod te voorkomen. De samenleving verandert en de wensen van de inwoners veranderen mee. Dit vraagt om een overheid die meegroeit, keuzes durft te maken en soms verder terugtreedt. Woerden wil vertrouwen op de dynamiek van de samenleving en de eigen verantwoordelijkheid van de instellingen en verenigingen stimuleren door het stimuleren van **cultureel ondernemerschap**.

Kunst en cultuur zijn daarnaast uitermate geschikt om bij te dragen aan de profilering van Woerden als **cultuurhistorisch centrum**: uitdrukking en kleur gevend aan de sterke eigenschappen van Woerden als centrum in het groene hart met een rijk verleden dat teruggaat tot de Romeinen met het castellum, de limes en belangrijke archeologische vondsten. Maar ook de ligging van Woerden aan de Oude Hollandse Waterlinie en de Romeinse Limes, de nog steeds zichtbare karakteristieke straten en stegen van de oude vestigingsstad, het mysterie van het verdwenen dorpje Mi en belangrijke geschiedkundige feiten als de gevangenschap van Jan de Bakker in het Kasteel van Woerden zetten de gemeente op de historische kaart. In de visie van de gemeente Woerden loopt cultuurhistorie door tot aan het heden. Ook actuele(re) onderwerpen verdienen aandacht binnen het cultuurbeleid.

5.3 AMBITIES EN ACTIES

Woerden streeft naar een bruisend en levendig cultureel klimaat en een breed scala aan vrijetijds mogelijkheden waar iedereen aan mee kan doen. Bij een sterke regionale functie en de wens om de centrumrol verder uit te breiden past een culturele infrastructuur met regionale uitstraling. De gemeente wil het cultureel potentieel verder uitbouwen, bundelen en promoten. Woerden kan zich hierdoor meer profileren als cultuurstad met een sterke focus op cultuurhistorie. De gemeente wil de bestaande instellingen koesteren en de samenhang en verbindingen onderling versterken. Daar waar de gemeente dit nodig vindt, wordt geïnvesteerd in een verdere professionalisering.

De ambities voor de komende beleidsperiode laten zich samenvatten onder drie algemene termen: verbinden, vertellen en vernieuwen.

5.3.1 Verbinden

5.3.1.1 *Culturele accommodaties, meer verbindingen en betere samenwerking*

Het huidige cultuurbeleid concentreert zich rond een aantal culturele pijlers: het Klooster (kunstencentrum en theater), de Regiobibliotheek, het Stads museum Woerden en Cultuurlokaal (cultuurplatform en kuvo). De samenwerking tussen deze pijlers zou zodanig moeten worden ingericht dat ze samen invulling kunnen geven aan de culturele ambitie van Woerden. Daarbij is samenwerking met de overige culturele stichtingen en verenigingen onontbeerlijk. De gemeente voelt zich verantwoordelijk voor een goede culturele infrastructuur en wil het multifunctioneel en efficiënt gebruik van culturele accommodaties stimuleren daar waar het gebruik dat toelaat.

Het gemeentelijk accommodatiebeleid moet verder ontwikkeld worden. Er moet een inventarisatie komen van alle podia, expositieruimten en multifunctionele ruimten. Hierbij worden de huurkosten en het daadwerkelijke gebruik van de culturele panden inzichtelijk gemaakt. De functies en efficiency in het gebruik van de panden zijn hierbij belangrijke uitgangspunten.

Voor alle panden gaat de gemeente kostendekkende en marktconforme huurprijzen rekenen. Voor culturele instellingen die deze prijzen niet kunnen betalen en die de gemeente van belang acht voor de infrastructuur wordt gekeken naar mogelijkheden voor compensatie in de huurkosten via een ombuiging van geldstromen binnen de gemeentebegroting.

Enkele culturele functies zijn momenteel niet efficiënt ondergebracht. Zo is de Kunstkring tijdelijk gehuisvest op een kostbare locatie in de voormalige Mariaschool aan de Havenstraat en is de professionele beeldende kunsteducatie, door het Atelier, op dit moment gehuisvest in een leegstand pand aan de Edisonweg. De Gemeente Woerden wil graag een structureel onderkomen vinden voor de professionele beeldende kunsteducatie en zou het Atelier graag verder willen (helpen) professionaliseren.

De Gemeente Woerden continueert de huisvesting van het Atelier op de Edisonweg totdat een beter structureel onderkomen is gevonden.

DOEL: versterken professionele beeldende kunsteducatie in de Gemeente Woerden Actie: Verstrekken huisvestingssubsidie aan het Atelier onder voorwaarde dat de docenten zich verenigen in een stichting. Regie: Gemeente Woerden, beleidsmedewerker cultuur Betrokkenen: docenten van het Atelier, beeldend kunstenaars Woerden en omstreken, leerlingen

Uitvoering: 1e kwartaal 2009
Benodigde financiering: handhaving huidige kostenniveau 16.000 euro

Een combinatie van bovengenoemde functies ligt voor de hand. Ter overweging zou ook de locatie van de Kunstuitleen meegenomen kunnen worden. Vragen daarbij zijn: hoort de Kunstuitleen thuis in de gesubsidieerde bibliotheek of zou de Kunstuitleen een particulier initiatief kunnen worden?

Efficiënt gebruik van accommodaties begint met een behoeftenonderzoek, gevolgd door de ontwikkeling van een visie op de structurele invulling van de Mariaschool. Deze visieontwikkeling vergt afstemming met de diverse betrokken beleidsterreinen. Daarnaast zijn voor de invulling van deze visie de uitkomsten van het onderzoek naar het toekomstig profiel van het Stads museum, de fysieke mogelijkheden van de verbouwing van de bibliotheek én de toekomst van het Defensie-eiland inclusief cultureel casco van belang.

DOEL: Efficiënt en duurzaam gebruik van accommodaties
Actie: Ontwikkeling visie op structurele invulling voormalige Mariaschool
Regie: Gemeente Woerden
Betrokkenen: Kunstkring, Parkeerbeheer, Arbaj, Adviesraad werk en inkomen, Stads museum, diverse afdelingen binnen de gemeente
Uitvoering: 4^e kwartaal 2009
Benodigde financiering: uitvoering binnen huidige formatie

Als reactie op de vraag naar speelmogelijkheden voor met name amateurverenigingen, wil de gemeente in kaart brengen welke podia, zalen en expositieruimten er zijn en vervolgens toetsen of dit aanbod toegankelijk genoeg is voor amateurverenigingen. Het doel van deze actie is het vergroten van de toegankelijkheid van podia en expositieruimte door het zichtbaar maken van de ruimten inclusief eigenschappen, mogelijkheden en prijzen. De inventarisatie moet leiden tot een toegankelijke database.

DOEL: vergroten zichtbaarheid van podia, zalen en expositieruimten.
Actie: inventariseren van alle podia, zalen en expositieruimten en opnemen in een toegankelijke database.
Regie: Gemeente Woerden, afdeling Onderwijs en Welzijn
Betrokkenen: Cultuur Platform, KUVVO, Cultuurmakelaar (ivm afstemming met vrijetijdsloket), multifunctionele (wijk) centra, podia
Uitvoering: 3e kwartaal 2009
Benodigde financiering: uitvoering binnen huidige formatie

Eén van de ambities van Woerden in de visie 2022 is: het creëren van een aantrekkelijke culturele zone in de binnenstad, voorheen genoemd: robuuste culturele zone. Deze zone zal in de toekomst binnen een lint van te realiseren pleinen gerealiseerd kunnen worden: startend op het nieuwe Stationsplein, via het Eilandplein op het Defensie-eiland, het Kloosterplein en het inmiddels vernieuwde Kerkplein naar het Havenplein. Langs dit lint liggen culturele voorzieningen als de Wasserij op het Defensie-eiland, het Klooster, het Stads museum en de bibliotheek. Gezamenlijk vormt dit aanbod de culturele zone van Woerden.

Verschillende elementen van de gewenste toekomstige zone zijn momenteel in onderzoek en/of ontwikkeling: het bepalen van de gewenste culturele identiteit van het casco de Wasserij op het Defensie-eiland, een advies over het gewenste toekomstige profiel van het Stads museum, de verbouwing van de Beuk en visieontwikkeling over de invulling van de Mariaschool.

De gemeente heeft de ambitie om De Wasserij op het Defensie-eiland een culturele bestemming te geven. Hiertoe is een onderzoek gestart in 2008. Tijdens een cultureel proefprogramma worden wensen voor een culturele hotspot, met werkplaatsen, ateliers, artists-in-residence, multifunctioneel centrum onderzocht op haalbaarheid. Begin 2009 wordt een advies geleverd over de toekomstige identiteit en vooral ook over de meerjarige exploitatie.

DOEL: realiseren culturele hotspot op het Defensie-eiland

Acties:

- voorstel culturele invulling de Wasserij, programma 2009 en verder
- afstemming culturele invulling op totale aanbesteding van het Defensie eiland

Regie: Gemeente Woerden

Betrokkenen: projectontwikkelaar, culturele spelers, woningbouwcorporatie,

Uitvoering: 1^e kwartaal 2009

Benodigde financiering: nader te bepalen

In 2009 start de Gemeente Woerden eveneens met de verbouwing van de hoofdvestiging van de Regiobibliotheek in Woerden.

Actie: verbouwing bibliotheek de Beuk

Regie: Gemeente Woerden, beleidsmedewerker Bouwzaken

Betrokkenen: beleidsmedewerker cultuur, Regiobibliotheek, VVE leden de Beuk, architectenbureau Helix, VVV

Uitvoering: oplevering 4^e kwartaal 2009 / 1^e kwartaal 2010

Benodigde financiering: beschikbaar krediet is 1.154.968 euro (de uitvoering zal dit krediet overschrijden. Een separaat voorstel over het benodigde krediet volgt)

Daarnaast heeft het Klooster wensen tot uitbreiding. Deze wens tot uitbreiding zal nader moeten worden onderzocht en wordt meegenomen in de ontwikkeling van het gebied rondom de Wagenstraat. Verder is een visie op het gebied rondom de voormalige Mariaschool in ontwikkeling. Er zal een keuze moeten worden gemaakt in de fasering: niet alle ontwikkelingen kunnen tegelijkertijd worden opgepakt of uitgevoerd.

DOEL: Ontwikkelen aantrekkelijke culturele zone

Acties:

- Bundelen uitkomsten diverse culturele onderzoeken en ontwikkelen visie op culturele infrastructuur;
- Afstemming zoeken tussen visie op culturele infrastructuur en ontwikkeling visie binnenstad.

Regie: Gemeente Woerden, afdeling RO

Betrokkenen: beleidsmedewerkers cultuur, recreatie, sport, wijkgericht werken, medewerker kunst en openbare ruimte (projectbasis), communicatieadviseur en anderen.

Uitvoering: 4^e kwartaal 2009

Benodigde financiering: nader te bepalen

De gemeente werkt aan een regelsnoeiplan. Ook op het gebied van vergunningen moet een versoepeling in het verlenen van vergunningen aan eenvoudige amateurkunst activiteiten bijdragen aan een verbetering van de randvoorwaarden. Afstemming vindt plaats binnen het te ontwikkelen evenementenbeleid.

DOEL: verbetering randvoorwaarden en samenwerking tussen gemeente en cultureel veld

Actie: regelsnoeiplan gemeente Woerden, versoepeling verlening vergunningen
Regie: Gemeente Woerden, Marjon Dankkaart, BMO / OW: afhankelijk van keuze organisatie evenementenbeleid.
Betrokkenen: Afdelingen BMO, O&W
Uitvoering: 4^e kwartaal 2009
Benodigde financiering: nader te bepalen

De Gemeente Woerden wil inhoudelijke samenwerking en samenhang tussen instellingen en verenigingen bevorderen om versnippering en overaanbod te voorkomen. Afspraken hierover zullen worden vastgelegd in de nieuw te ontwikkelen budgetcontracten voor 2009-2012.

5.3.1.2 *Cultuurparticipatie en cultuureducatie*

De gemeente wil de cultuurparticipatie, de verbinding met het publiek, bevorderen. Cultuureducatie is de sleutel tot het stimuleren van cultuurparticipatie. De gemeente wil daarom een goede infrastructuur voor kunst- en cultuureducatie garanderen en ziet voor de invulling en uitvoering van cultuureducatie een grote gedeelde verantwoordelijkheid bij de lokale culturele instellingen. Cultuureducatie moet meer zijn dan een serie losse activiteiten en zou een vaste plek in het schoolcurriculum moeten krijgen. Woerden heeft een eigen lokale stichting voor cultuureducatie: de Kuvo. De gemeente wil de dialoog tussen de scholen en de culturele instellingen stimuleren.

De huidige kwaliteit van het Klooster, als kunstencentrum en als podium voor professioneel én amateur aanbod moet worden behouden. Het Klooster speelt een belangrijke rol op het gebied van muziek, dans en theatereducatie in Woerden, vooral voor jongeren. De beeldende kunsteducatie wordt in Woerden door docenten van het Atelier als taak uitgevoerd. De Gemeente Woerden ziet voor zowel het Klooster als het Atelier belangrijke rollen weggelegd op het gebied van het vergroten van cultuurparticipatie.

Voor extra vernieuwing in het aanbod aan scholen ziet de gemeente kansen door samenwerking te zoeken tussen de KUVO en de provinciale stichting Kunst Centraal. Een klanttevredenheidsonderzoek om de vragen en wensen van de scholen en de kunstaanbieders helder te krijgen kan hier onderdeel van zijn.

De gemeente wil de samenwerking tussen de Kuvo en de lokale kunstaanbieders versterken. Zowel het educatief aanbod van de bibliotheek, het klooster als het stadsmuseum zou deel uit moeten maken van het basispakket waaruit scholen kunnen kiezen. Kansen liggen hier wellicht ook nog op lokaal beeldende kunst aanbod. Afspraken kunnen gemaakt worden binnen de nieuwe budgetcontracten.

DOEL : verankering cultuureducatie (kunst en erfgoededucatie) in schoolcurriculum en bevorderen samenwerking culturele aanbieders
Acties:
- evaluatie (klanttevredenheidsonderzoek onder scholen en culturele instellingen) Kuvo
- onderzoeken samenwerking Kuvo en provinciale stichting Kunst Centraal

Regie: Gemeente Woerden, beleidsmedewerker cultuur
Betrokkenen: Cultuur Platform, Kuvo, Kunst Centraal, aanbieders van cultuureducatieve programma's in Woerden en het onderwijs
Uitvoering: 1^e kwartaal 2010,
Benodigde financiering: uitvoering binnen huidige formatie

De Gemeente Woerden ziet graag dat het Cultuur Platform een breder draagvlak en grotere bekendheid krijgt. Daartoe worden extra middelen beschikbaar gesteld. Het Cultuur Platform zou vooral voor de amateurkunst een spreekbuis ook richting de Gemeente Woerden moeten zijn. De rol van ontmoeting en informatieverstrekking zou verder uitgebouwd kunnen worden. Ook zou het Cultuur Platform een rol moeten spelen in de informatie uitwisseling tussen de professionele instellingen en de amateurkunstverenigingen.

Daarnaast wil de gemeente de structuur van cultuurlokaal verduidelijken, evenals de functies en verantwoordelijkheden van de Kuvo en het Cultuur Platform. Een voorbeeld is te onderzoeken of de besturen van beide stichtingen samengevoegd kunnen worden tot één stichting met één bestuur. Dit bestuur moet dan bestaan uit afgevaardigden uit zowel het onderwijs als de cultuursector met inachtneming van de huidige cultural governance richtlijnen.

DOEL: versterking Cultuur Platform Actie: heroverweging structuur cultuurlokaal, verduidelijking functies en verantwoordelijkheden Kuvo en Cultuur Platform Regie: Gemeente Woerden, beleidsmedewerker cultuur Betrokkenen: Cultuur Platform, Kuvo Uitvoering: 2009 Benodigde financiering: uitvoering binnen huidige formatie en deel van 10.000 euro voor ondersteuning uitvoering taken Cultuur Platform

Toegankelijkheid tot actieve en passieve cultuurparticipatie is een belangrijk speerpunt binnen het cultuurbeleid. De Gemeente Woerden heeft de toegankelijkheid voor kunst en cultuur, zoals theaterbezoek, muziekles, dansles en/of schilderles vergroot door de declaratieregeling bij Sociale Zaken te verruimen. In principe hanteert de Gemeente Woerden het profijtbeginsel: de gebruiker betaalt. Indien de gebruiker niet in staat is te betalen, kan deelname aan kunst- en cultuuractiviteiten tot maximaal 175 euro per persoon gedeclareerd worden via de declaratieregeling.

DOEL: vergroten cultuurparticipatie door verlaging drempels tot deelname Actie: Vergroten bekendheid declaratieregeling Sociale Zaken Regie: Gemeente Woerden Betrokkenen : Gemeente Woerden, beleidsmedewerkers cultuur en sociale zaken Uitvoering: 2009 Benodigde financiering: uitvoering binnen huidige formatie

Op landelijk gebied zijn er momenteel twee ontwikkelingen in gang gezet die in Woerden een bijdrage kunnen leveren aan het vergroten van cultuurparticipatie.

De eerste ontwikkeling is het initiatief tot oprichting van een landelijk *Jeugdcultuurfonds* met als doel: alle kinderen in Nederland zich te laten ontwikkelen in minstens één kunstdiscipline. Het jeugdcultuurfonds richt zich op het slechten van de financiële barrières voor kinderen in achterstandsposities. Het jeugdcultuurfonds werkt conform de methode van het jeugdsportfonds en vraagt van gemeenten een storting van een deel van de Aboutaleb gelden. Het fonds zou een grote kans kunnen zijn cultuurparticipatie serieus op de agenda te zetten. Uitgezocht moet worden hoe dit fonds zich verhoudt tot de bovengenoemde declaratieregeling.

De tweede ontwikkeling is de *Impulsregeling brede scholen, sport en cultuur*. Deze regeling steunt gemeenten die combinatiefuncties willen realiseren. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar werk uitvoert ten behoeve van tenminste twee werkvelden/sectoren. Een combinatiefunctie moet een gezamenlijk doel dienen, namelijk een

meerwaarde hebben voor alle partijen. Wie samen met een andere organisatie een combinatiefunctie wil realiseren, moet bereid zijn intensief met elkaar samen te werken. De betrokken organisaties moeten bovendien willen en kunnen investeren in een soms langdurige ontwikkeling, waar een combinatiefunctie uit kan voortvloeien, maar waarvan de resultaten vooraf niet vaststaan.

Eén van de vier doelen van deze regeling is het stimuleren van actieve kunstbeoefening onder jongeren en de jeugd tot 18 jaar vertrouwd laten raken met één of meer kunst- en cultuurvormen. Gemeenten kunnen de samenwerking stimuleren tussen (brede) scholen, culturele instellingen, sportverenigingen en andere lokale organisaties (bijv. naschoolse opvang en welzijnsinstellingen). De Gemeente Woerden komt voor de realisatie van combinatiefuncties vanaf 2009 in aanmerking voor een bijdrage van de rijksoverheid. Gemeenten ontvangen een bijdrage van de rijksoverheid en 'matchen' deze met eigen middelen. In het eerste jaar financiert de rijksoverheid 100%. In de jaren daarna betaalt het rijk structureel ca. 40% en gemeenten ca. 60%.

Zowel jeugdcultuurfonds als combinatiefuncties kunnen antwoord geven op de vraag: hoe krijg je kunst en cultuur bij mensen die niet vanzelfsprekend toegang hebben?

DOEL: vergroten cultuurparticipatie

Acties:

- overwegen aansluiting Jeugdcultuurfonds
- overwegen invulling combinatiefunctie cultuur

Regie: Gemeente Woerden

Betrokkenen : Beleidsmedewerkers cultuur, sport, brede school, sociale zaken. Extern: scholen, culturele instellingen, sportverenigingen,

Uitvoering: 2009

Benodigde financiering: nader te bepalen

Actieve cultuurparticipatie gebeurt in de Gemeente Woerden op grote schaal in het georganiseerde en ongeorganiseerde amateurkunstencircuit. De gemeente hecht veel waarde aan een actief amateurkunstencircuit en wil dit ondersteunen door goede randvoorwaarden te creëren. De gemeente wil de eigen verantwoordelijkheid van instellingen en verenigingen stimuleren. De structurele waarderingssubsidies voor de amateurkunst zijn daarom in 2005 afgebouwd. Met ingang van 2009 stelt de gemeente een extra activiteitenbudget voor amateurkunst beschikbaar naast het Loket Spontane Zaken, ter hoogte van 15.000 euro.

DOEL: versterking amateurkunst

Acties:

- vaststellen kader en criteria activiteitenbudget amateurkunst
- afstemming met het te ontwikkelen evenementenbeleid zoeken
- afstemming met hernieuwd kader ABC budget zoeken

Regie: Gemeente Woerden, beleidsmedewerker cultuur

Betrokkenen: Cultuur Platform

Uitvoering: 1^e kwartaal 2009,

Benodigde financiering: 15.000 euro

De gemeente wil vernieuwing en verbreding van het aanbod voor jongeren stimuleren. Kansen worden gezien in samenwerking van het Klooster met podia als Babylon, jeugdtheatergroepen en festivals. Ook de bibliotheek zou hierin een rol kunnen spelen.

DOEL : Stimuleren vernieuwing en verbreding van het aanbod voor jongeren.

Acties:

- inventariseren van behoeftes bij jongeren en culturele instellingen

- zichtbaar maken van het culturele aanbod voor jongeren
- verzamelen participatiecijfers onder jongeren
- ontwikkeling strategie

Regie: Gemeente Woerden, beleidsmedewerker cultuur

Betrokkenen: beleidsmedewerker jeugd en vrije tijd, jongerenraad, Stichting Babylon, K77, het Klooster, het Atelier, de Regiobibliotheek, het Stadsmuseum, de Kuvo

Uitvoering: 1^e kwartaal 2010

Benodigde financiering: uitvoering binnen huidige formatie

5.3.1.3 Kunst en openbare ruimte

De gemeente Woerden bouwt sinds het midden van de twintigste eeuw aan een verzameling kunstwerken in de buitenruimte, een buitencollectie. Deze investering heeft geleid tot een prachtige verzameling. Met de realisatie en het verwerven van kunst heeft gemeente Woerden de plicht om te beheren en te onderhouden. Deze plicht ligt verankerd in de Auteurswet uit 1912. De gemeente wil een inhaalslag maken voor zowel het achterstallig als het reguliere onderhoud en zorg dragen voor het gemeentelijk cultureel erfgoed.

De gemeente kiest daarom voor het inzetten van een onderhoudsplan en bijbehorend budget. De basis voor uitvoering is een nauwe samenwerking tussen inhoudelijk beleid en Realisatie en Beheer.

DOEL: onderhoudsplan voor kunstwerken in de openbare ruimte ontwikkelen

Acties:

- 1 Apart onderhoudsfonds oprichten;
- 2 Schouw (door gemeente en extern deskundige);
- 3 Actualisatie inventaris, onder andere op het gebied van eigendom;
- 4 Opzetten onderhoudsmatige inventaris: onderhoudsplan voor het achterstallig onderhoud (door extern deskundige) en onderhoudsplan regulier onderhoud (door extern deskundige);
- 5 Coördineren van uitvoering van het onderhoud door een externe deskundige;
- 6 Onderhoud organisatorisch implementeren in gemeentebedrijf;
- 7 Gang van zaken vastleggen in verordening / afstemmen op bestaande verordeningen.

Regie: Gemeente Woerden, medewerker kunst en openbare ruimte (projectbasis) i.s.m. medewerker Realisatie en beheer.

Betrokkenen: externe specialist onderhoud beeldende kunst

Uitvoering: 2^e kwartaal 2009

Benodigde financiering: jaarlijks € 10.000,- (amendement Raadsvergadering 3 juli 2008)

De gemeente wil een structurele verankering van kunsttoepassingen bij gemeentelijke bouwprojecten zoals nieuw- ver- of herbouw, bij publieke gebouwen, en bij de fysieke infrastructuur, omdat kunst de kwaliteit van de directe (fysieke) leefomgeving versterkt en de betrokkenheid van bewoners bij hun leefomgeving kan versterken. Met kunst in de publieke ruimte kun je een breed publiek in aanraking brengen met hedendaagse beeldende kunst. Het plaatsen van professionele beeldende kunst in het publieke domein is daarnaast een inspiratiebron voor amateur-kunstenaars.

Naast het onderhoudsplan wordt daarom de percentageregeling verder uitgewerkt. Met deze regeling kan een stevig fundament worden gelegd om beeldende kunst in Woerden meer ruimte te bieden. Het huidige beleid is erop gericht dat bij grote nieuwbouwprojecten kunstbudget wordt gereserveerd. De uitvoering van dit beleid is echter nog onvoldoende ingebed in de organisatie. De voorgestelde percentageregeling inclusief personele uitvoering van projecten kunst en openbare ruimte is in de bijlage bij deze nota opgenomen.

DOEL: invulling geven aan percentageregeling

Acties:

1. De voorgestelde percentageregeling via een verordening vastleggen en de toepassing van de regeling in de ambtelijke uitvoering verankeren;
2. Oprichten van het 'Fonds voor Kunsttoepassingen gemeente Woerden', waarvan het beheer wordt opgedragen aan burgemeester en wethouders;
3. Continuïteit begeleiding lopende kunstprojecten waarborgen binnen bestaande projectbudgetten.

Regie: Gemeente Woerden, projectmedewerker kunst en openbare ruimte (projectbasis)

Betrokkenen: beleidsmedewerker cultuur

Uitvoering: start in 1^e kwartaal 2009

Benodigde financiering: investeringsbudgetten / projectbudgetten

Om de randvoorwaarden voor onderhoud en het goed toepassen van de percentageregeling te waarborgen is financiële ruimte nodig om op projectbasis inhoudelijke expertise in te huren. Deze expertise is momenteel niet opgenomen binnen de huidige formatie. Een medewerker of adviseur kunst en openbare ruimte op projectbasis is nodig voor:

- advisering met betrekking tot de kwaliteit van het onderhoud;
- periodieke inventarisatie en rapportage;
- verankering van de percentageregeling;
- projectleiding nieuwe kunstopdrachten;
- ontwikkeling van inhoudelijk beleid.

Uit de huidige praktijk blijkt dat het ontwikkelen van inhoudelijk beleid kunst en openbare ruimte wenselijk is. Afwegingen over belasting van de openbare ruimte, spreiding van kunstwerken, relatie van het kunstwerk tot de omgeving en tot de rest van de collectie worden nu ad hoc gedaan. Een visie op kunst in de openbare ruimte die gekoppeld is aan de structuurvisie en overig gerelateerde beleidsterreinen ontbreekt. Zo'n visie maakt beslissingen over het verstrekken van kunstopdrachten, het aanschaffen van kunstwerken en/of het al dan niet opnemen van schenkingen in de gemeentelijke collectie helder.

Bij kunstopdrachten voor de openbare ruimte kun je (in de meest brede zin) zeggen dat culturele planologie betekent dat het kunstwerk niet onafhankelijk van andere ruimtelijke processen tot stand komt. Belangrijk uitgangspunt is daarmee dat er meer aandacht komt voor cultuur in ruimtelijke ontwikkelingsprocessen. Een koppeling naar de cultuurhistorische waarden van Woerden ligt hierin voor de hand, omdat het een belangrijke inspiratiebron kan zijn voor nieuwe ontwikkelingen.

De gemeente wil daarom graag een uitvoeringsplan kunst en openbare ruimte opstellen met aandacht voor collectieopbouw en collectiemanagement, een beeldkwaliteitplan, publiciteit en onderhoud. Publiciteit is hierbij een belangrijk onderdeel: de collectie moet beter zichtbaar zijn voor bewoners en bezoekers. Mogelijkheden liggen op het vlak van ontsluiting van de collectie via de gemeentelijke website en www.kunstinutrecht.nl, een publicatie met routes, NS wandelingen en andere recreativeroutes, VVV en kunsteducatieprojecten.

DOEL: opstellen uitvoeringsplan kunst en openbare ruimte

Acties:

- advisering met betrekking tot de kwaliteit van het onderhoud;
- periodieke inventarisatie en rapportage;
- verankering van de percentageregeling;
- projectleiding nieuwe kunstopdrachten;
- ontwikkeling van inhoudelijk beleid.

Regie: Gemeente Woerden, medewerker kunst en openbare ruimte (projectbasis)

Betrokkenen: afdeling realisatie en beheer, Afdeling RO, afdeling projecten, afdeling bouwzaken, beleidsambtenaar recreatie en toerisme, communicatieadviseur.
Uitvoering: 4^e kwartaal 2009
Benodigde financiering: 10.000 euro structureel voor advisering op projectbasis. In overleg met de Provincie Utrecht kan gezocht worden naar incidentele financiering van ontwikkeling uitvoeringsplan / inhoudelijk beleid.

5.3.2 Vertellen

Woerden heeft een rijk verleden dat teruggaat tot de Romeinen en mag daar trots op zijn. De gemeente ziet hier kansen voor profilering van Woerden als cultuurhistorisch en archeologisch centrum. Recent zijn er vele archeologische opgravingen gedaan die een tentoonstelling waardig zijn. Met deze presentaties kan het verhaal van Woerden worden verteld aan inwoner en bezoeker. Daarnaast wil de gemeente het bijzondere van de ligging in het Groene Hart meer uitdragen.

5.3.2.1 Cultuurhistorie

De Gemeente Woerden wil de cultuurhistorische waarden versterken en zich daarmee verder profileren. Binnen de bestaande culturele infrastructuur ontbreekt momenteel een geschikte ruimte voor tentoonstellingen van cultuurhistorische aard. Aansluiting bij het Stadsmuseum ligt theoretisch gezien voor de hand, maar is praktisch gezien niet direct uitvoerbaar. De gemeente wil de haalbaarheid en wenselijkheid van een koppeling aan het Stadsmuseum samen met experts van de Provincie Utrecht en het museum onderzoeken. Hiervoor is een convenant gesloten dat moet leiden tot een advies over het gewenste toekomstige profiel voor het Stadsmuseum. Vergroting van het publieksbereik en verbetering van de bedrijfsvoering van het Stadsmuseum zijn cruciale onderdelen van dit onderzoek. Bij een gedragen advies kan een vervolg fase worden gestart met een eventuele fysieke herinrichting van het museum.

DOEL: Versterken van het profiel van het Stadsmuseum en vergroten publieksbereik.
Actie: voorstel toekomstig profiel stadsmuseum Woerden
Regie: Gemeente Woerden (beleidsmedewerker cultuur), Provincie Utrecht (beleidsmedewerker musea)
Betrokkenen: Externe projectleider, Stadsmuseum Woerden, gemeentearcheologe, SHHV, amateurarcheologen, streekarchivaris
Uitvoering: 1^e kwartaal 2009
Benodigde financiering: financiering advies door eenmalig budget Gemeente Woerden en subsidie provincie Utrecht.

Cultuurhistorie is de rode draad in de structuurvisie van de gemeente Woerden. De rijke historie van Woerden ligt deels (verborgen) in het landschap. Cultuurhistorische waarden in het landschap van de gemeente Woerden zijn door de provincie al aangegeven op de Cultuurhistorische HoofdStructuur van de provincie Utrecht. Sinds enkele jaren wordt in Woerden de omgeving van het monument steeds meer bij de afweging betrokken. De historische en ruimtelijke context van monumenten krijgen meer aandacht. Cultuurhistorische waarden zijn verankerd in het bestemmingsplan.

Uitgangspunt is zorgvuldig omgaan met de Cultuurhistorische waarden bij de ruimtelijke ontwikkelingen en de cultuurhistorie gebruiken als inspiratiebron voor de ontwikkeling. Naar aanleiding van het succes in de binnenstad van Woerden, kan in de nieuwe wijken het plaatselijk verleden benadrukt worden door het zichtbaar maken van de resultaten van het archeologisch

onderzoek door informatie over het opgegraven verleden te verstrekken op panelen en gevels op de vondstlocatie of door een visualisatie van specifieke elementen in de openbare ruimte.

Samenwerkingsprojecten die de promotie van de cultuurhistorische waarden van de Gemeente Woerden versterken worden door de gemeente gestimuleerd, opdrachten, activiteiten en/of arrangementen die de cultuurhistorie in de gemeente meer zichtbaar maken. Een voorbeeld zou kunnen zijn: samenwerking tussen het stadsmuseum, het gilde, de SHHV, Open Monumentendag, stichting Stadsherstel en de nieuw opgericht stichting voor het opvoeren van historische spelen. Ook de bibliotheek zou hierin een belangrijke rol kunnen spelen door het samenstellen van speciale collecties en het organiseren van debatten en cursussen.

Afstemming van het cultuurbeleid op het monumenten en archeologie beleid van de Gemeente Woerden zal gezocht worden.

DOEL: vergroten zichtbaarheid cultuurhistorische waarden Woerden (en stimuleren samenwerking en cultuurparticipatie)
Actie: stimuleren samenwerkingsprojecten op het gebied van cultuurhistorie
Regie: culturele veld
Betrokkenen: alle culturele instellingen, verenigingen en stichtingen
Uitvoering: vanaf 2010
Benodigde financiering: zoeken naar financiering binnen te ontwikkelen provinciale actieprogramma's als cultuur en ruimte, cultuurparticipatie, Utrechtse Schatkamer, erfgoed. Verder binnen de gemeente relaties zoeken met het evenementenbeleid en met archeologie, monumenten, recreatie en toerisme.

5.3.2.2 Promotie en zichtbaarheid

De gemeente is trots op Woerden, op het veelzijdige culturele aanbod en wil de promotie van culturele activiteiten versterken. De gemeente kan een rol spelen bij de promotie van activiteiten en kan eventueel als materieel sponsor optreden. Een doel voor de periode 2009 – 2012 is het ontwikkelen van een volwaardige en volledige culturele uit-agenda in samenwerking met het Cultuur Platform, de bibliotheek en de provincie Utrecht, waarin ook cultuurhistorische activiteiten worden opgenomen. Afstemming zal ook gezocht worden met de aangrenzende beleidsterreinen sport, recreatie en evenementen. Via het nieuw te ontwikkelen evenementenbeleid zal dit proces gestroomlijnd worden.

DOEL: versterking promotie culturele waarden van Woerden
Acties:
- Afstemming tussen diverse (culturele uit-)agenda's zoeken inclusief cultuurhistorische activiteiten;
- Ontwikkelen culturele maandagenda
Regie: Cultuurmakelaar provincie Utrecht in samenwerking met het Cultuur Platform
Betrokkenen: Cultuur Platform, Regiobibliotheek, provincie Utrecht
Uitvoering: 2^e kwartaal 2009
Benodigde financiering: provinciaal budget cultuurmakelaar en extra budget ondersteuning Cultuur Platform (deel van 10.000 euro)

Naast digitale promotie, wil de Gemeente Woerden ook investeren in de ontwikkeling van een fysiek vrijetijdsloket. Dit vrijetijdsloket zou ook een rol kunnen spelen bij het verspreiden van kennis over

speel- en expositiemogelijkheden. Nauwe samenwerking in de uitvoering tussen de Regiobibliotheek, het Cultuur Platform en de provinciale cultuurmakelaar is hierbij een uitgangspunt.

DOEL : verbeteren zichtbaarheid van culturele aanbod

Acties:

- Ontwikkeling van een fysiek vrijetijdsloket in de regiobibliotheek
- Afstemming zoeken met te ontwikkelen evenementenbeleid, recreatiebeleid en sportbeleid.

Regie: Gemeente Woerden en Regiobibliotheek het Groene Hart

Betrokkenen: Cultuur Platform, cultuurmakelaar Provincie Utrecht

Uitvoering: 4^e kwartaal 2009

Benodigde financiering: budget voor project cultuurmakelaar Provincie Utrecht, budget verbouwing De Beuk. De realisatie van een fysiek vrijetijdsloket brengt kosten met zich mee. Aangezien de functies voor de loket op het terrein van sport, recreatie, vrijwilligers en cultuur zullen liggen moet in overleg met de betrokken beleidsvelden bepaald worden wat de taken van dit loket zullen worden en hoe het loket zal worden ingericht.

5.3.3 Vernieuwen

De ambities van de Gemeente Woerden op het gebied van vernieuwing liggen in de jaren 2009 – 2012 voornamelijk op het gebied van een cultuuromslag. De Gemeente Woerden wil de eigen verantwoordelijkheid van culturele instellingen en verenigingen vergroten. Hiertoe worden nieuwe budgetcontracten ontwikkeld met het Stadsmuseum, de Regiobibliotheek, het Klooster, de Kuvo en het Cultuur Platform. De te leveren prestaties liggen vooral op het gebied van samenwerking (verbinden), cultuurbereik en participatie (vertellen) en cultureel ondernemerschap en innovatie (vernieuwen). Handhaving van het huidige kwaliteitsniveau is daarbij een uitgangspunt.

Hoe de culturele instellingen de prestaties gaan uitvoeren is een zaak van de instellingen zelf. De Gemeente Woerden koppelt aan de te leveren prestaties subsidiebudgetten. De instellingen krijgen daarmee de verantwoordelijkheid hun bedrijfsvoering zodanig in te richten dat de prestaties gerealiseerd worden. De gemeente daagt hiermee de instellingen uit creatieve cultureel ondernemers te worden en op zoek te gaan naar uitwisseling van diensten en het aanboren van een derde geldstroom. Kennis en vaardigheden over cultureel ondernemerschap is te vinden bij diverse landelijke expertisecentra, zoals Kunstfactor (sectorinstituut amateurkunst) en de stichting Kunst en Zaken¹.

De functie van de bibliotheek verschuift van boekenuitlener naar een actieve ondernemer op het gebied van kennis en informatie, ontwikkeling en educatie, kunst en cultuur, lezen en literatuur, ontmoeting en debat. De gemeente wil deze veranderende rol stimuleren. In een aparte notitie is een voorstel voor een hoger en nieuw ambitieniveau geformuleerd voor de bibliotheek. Uitvoering hiervan moet na goedkeuring in een nieuw budgetcontract vormgegeven worden.

Actie: invulling geven aan hoger en nieuw ambitieniveau bibliotheek en ontwikkelen nieuw budgetcontract.

Regie: Gemeente Woerden, beleidsmedewerker cultuur

Betrokkenen: Regiobibliotheek het Groene Hart

Uitvoering: 1^e kwartaal 2009

Benodigde financiering: bestaande subsidiebudget + budget ophoging ambitieniveau conform Raadsbesluit 08R.00134

¹ De Stichting Kunst & Zaken heeft als doel het management van culturele instellingen duurzaam te versterken met kennis en expertise uit het bedrijfsleven.

5.3.3.1 Loket Spontane Zaken

De gemeente wil culturele activiteiten stimuleren door het Loket Spontane Zaken te continueren en duidelijker te profileren als een subsidiepot voor vernieuwende culturele activiteiten. Deze subsidie moet beschikbaar blijven voor vernieuwende projecten. Bij de evaluatie van de afgelopen jaren worden afstemming met de andere gemeentelijke subsidies meegenomen en verbeterd. Er zal eveneens afgestemd worden met het extra budget dat beschikbaar komt voor de amateurkunst.

DOEL: Opdracht Loket Spontane Zaken evalueren, sterker formuleren en promotie van budget verbeteren
Actie: evaluatie Loket Spontane Zaken
Regie: Gemeente Woerden, beleidsmedewerker cultuur
Betrokkenen: Cultuur Platform
Uitvoering: 1 ^e kwartaal 2009,
Benodigde financiering: continuering budget 2008

6 ORGANISATIE EN INZET VAN MIDDELEN

6.1 ROLVERDELING EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

De gemeente maakt geen cultuur, maar treedt op als regisseur en faciliteert, ondersteunt, stimuleert en promoot. Als regisseur creëert de gemeente een klimaat waarbinnen kunst en cultuur kunnen ontstaan en bestaan. Dit klimaat biedt een basisstructuur, een fundament en ontstaat in gesprek met de inwoners en de culturele instellingen en vraagt wederzijdse betrokkenheid en vertrouwen. De gemeente financiert voorzieningen die zij voor de culturele infrastructuur van de gemeente noodzakelijk acht, draagt zorg voor culturele accommodaties, brengt verbindingen tot stand en stimuleert een veelzijdig cultureel aanbod door enkele activiteiten te subsidiëren. Van de culturele organisaties verwacht de gemeente een verantwoordelijkheid die reikt over de grenzen van de eigen instelling. Zij zijn samen verantwoordelijk voor de invulling en organisatie van het culturele aanbod. Waar de gemeente zorgt voor een goede basis dienen de organisaties met goed cultureel ondernemerschap een creatief aanbod te ontwikkelen.

6.2 VORMGEVING SUBSIDIERELATIES

De gemeente verstrekt binnen het cultuurbeleid verschillende soorten subsidies: budgetsubsidies, waarderingssubsidies en activiteitensubsidies.

6.2.1 Budgetsubsidies

Met de vier grootste culturele pijlers: het Klooster, het Stadsmuseum, de Bibliotheek en Cultuurlokaal (Cultuur Platform en Kuvo) worden budgetcontracten gesloten. De gemeente vindt deze pijlers van groot belang voor de uitvoering van het cultuurbeleid en wil met hen contracten sluiten waarmee de kwaliteit en continuïteit van deze instellingen gewaarborgd wordt. Aan het subsidiebedrag wordt een aantal tegenprestaties gekoppeld die in budgetcontracten worden vastgelegd. Deze prestaties liggen op het terrein van kwaliteit, samenwerking, cultuurbereik en participatie, cultureel ondernemerschap en vernieuwing. De exacte eisen zijn per instelling

verschillend en worden na evaluatie van de vorige contracten opgesteld. De budgetcontracten worden voor een periode van 4 jaar afgesloten, maar de prestaties worden jaarlijks geëvalueerd en eventueel bijgesteld. De subsidiebeschikkingen worden eveneens jaarlijks verstrekt. Bij afwijkingen van de te leveren prestaties wordt onderzocht wat de oorzaak is van de afwijking, of het beleid moet worden aangepast, de te leveren prestaties en/of het subsidieniveau.

In 2009 worden nieuwe afspraken voor indexering van de budgetsubsidies gemaakt inclusief loonkostencompensatie.

6.2.1.1 *Het Klooster*

Het Klooster trekt veel bezoekers naar professionele theatervoorstellingen en is van belang voor het vestigingsklimaat van Woerden. De gemeente vindt daarnaast goede educatie op het gebied van muziek, dans en theater van belang voor haar inwoners. De bedrijfsvoering van het Klooster is goed en professioneel. Een verdere stijging van het subsidieniveau is binnen de gemeentebegroting momenteel niet mogelijk. Daarom wil de gemeente het huidige subsidieniveau van het Klooster handhaven. Bij de afronding van de evaluatie van de afgelopen budgetcontract moet blijken of met handhaving van het huidige subsidieniveau het huidige kwaliteits- en prestatieniveau behouden kan blijven. Anders zal gezocht moeten worden naar inhoudelijke verschuivingen.

Uitgangspunt voor het nieuwe budgetcontract is een vereenvoudiging van het aantal budgetcontracten van vijf naar drie, te weten: kunsteducatie, projecten en theater. Tevens zal het huurdersdeel van het onderhoudsbudget overgeheveld worden van de gemeente naar het Klooster. Hierover worden separate afspraken gemaakt.

De focus van de prestatieafspraken zal liggen op samenwerking, cultuurparticipatie en cultureel ondernemerschap.

Het subsidieniveau voor 2007 was 711.135 euro.

Dit bedrag was conform de jaarrekening van het Klooster als volgt onderverdeeld:

- 440.337 euro kunsteducatie
- 54.079 euro projecten
- 213.457 euro theater
- 5.756 euro bijzondere baten en lasten
- 18.443 investeringen in educatieve activiteiten structurele toevoeging aan subsidie
- 732.072 euro**
- 20.937 efficiencykorting 3 %**
- 711.135 euro**

Voor 2009 is in de gemeentebegroting 725.000 euro opgenomen. Ten opzichte van het subsidieniveau van 2007 betekent dit een prijsindex van + 2 %. Afspraken over de indexering van de subsidie aan het Klooster moeten nog gemaakt worden. Binnen het nieuwe budgetcontract wordt een verdeling in producten en prestaties gemaakt.

Het Klooster coördineert de beiaardbespelingen in de Petruskerk en alles wat daarbij hoort als: planning en organisatie van de bespelingen, meldingen en rapportages inzake auteursrechten, klein onderhoud, signaleren groot onderhoud en het onderhouden van het automatisch spel. Het huidige speelcontract eindigt op 31 december 2009. De Gemeente Woerden wil dit bestaande contract verlengen tot en met 31 december 2012.

6.2.1.2 *Regiobibliotheek het Groene Hart*

De functie van de bibliotheek verschuift van boekenuitlener naar een actieve ondernemer op het gebied van kennis en informatie, ontwikkeling en educatie, kunst en cultuur, lezen en literatuur, ontmoeting en debat. De gemeente wil deze veranderende rol stimuleren en heeft hiervoor een structurele verhoging van de subsidie beschikbaar gesteld van € 125.000,- voor een periode van 3 jaar. In een aparte notitie is een voorstel uitgewerkt voor invulling van het hogere en nieuwe ambitieniveau binnen het beschikbare extra budget van € 375.000,-.

Bij die invulling is rekening gehouden met de bij de fusie voorgenomen ontwikkelrichting, met de opgevoerde knelpunten van de bibliotheek én met de geplande verbouwing van De Beuk in 2009: de Gemeente Woerden ziet de invoering van een selfservice systeem als een noodzakelijke investering om de bibliotheek operationeel te houden. Een deel van het personeel (betaald en vrijwillig) krijgt zo ruimte om ingezet te worden op nieuwere functies van de bibliotheek als een rol spelen in de ontmoetingsfunctie en mede uitvoering geven aan het ouderen- en jeugdbeleid. Naast de investering in een selfservice systeem, wil de Gemeente Woerden de bibliotheek stimuleren de diensten naar het onderwijs uit te breiden (onder andere Vroeg en Voorschoolse Educatie) en activiteiten voor de doelgroep ouderen te ontwikkelen.

Met de inzet van de extra middelen gaan wij ervan uit dat de bibliotheek de basisvoorziening in de gemeente Woerden professioneel kan invullen.

In 2011 wordt geëvalueerd of de ambities zijn waargemaakt en wordt besloten of de eenmalige impuls moet worden omgezet in een structurele verhoging van de subsidie aan de regiobibliotheek.

Over de precieze invulling van de activiteiten zullen wij met de bibliotheek nadere afspraken maken. Deze worden vastgelegd in een budgetcontract.

De focus van de prestatieafspraken zal liggen op samenwerking, cultuurparticipatie, cultuurhistorie en cultureel ondernemerschap. Gezocht zal worden naar antwoorden op de volgende vragen:

- op welke manier kan de bibliotheek zich actiever als cultureel ondernemer ontwikkelen?
- welke activiteiten kunnen door de bibliotheek zelf worden opgepakt en welke activiteiten kunnen beter door andere culturele partners worden ontwikkeld?
- is de kunstuitleen een te subsidiëren taak van de Gemeente Woerden, of kan deze functie overgelaten worden aan particulier initiatief?
- op welke wijze kan de bibliotheek beter gebruik kan maken van het provinciale netwerk van bibliotheken (zoals vervanging bij ziekte en/of vakantie, het aanbieden van specialistische kennis, het ontwikkelen van een provinciale collectie c.q. themacollecties).

Voor 2009 is in de gemeentebegroting 763.978 euro opgenomen én incidenteel 181.000 euro voor de uitvoering van de nieuwe ambities. Een verdeling in producten en prestaties wordt gemaakt binnen het nieuwe budgetcontract.

6.2.1.3 *Het Stadsmuseum*

Het Stadsmuseum heeft een aantal ambities geformuleerd voor de komende vijf jaar en heeft tegelijkertijd te maken met een aantal structurele knelpunten. De gemeente wil het museum graag helpen bij het realiseren van deze ambities en is in samenwerking met de provincie Utrecht een onderzoek gestart naar de gewenste toekomstige meerjarensvisie van het Stadsmuseum en de haalbaarheid daarvan. De gemeente ziet een rol weggelegd voor het Stadsmuseum om een grotere bijdrage te leveren aan de cultuurhistorische profilering van de Gemeente Woerden. Na afronding

van het provinciale project worden afspraken over inhoud en prestaties gemaakt en worden deze vastgelegd in een budgetcontract.

De focus van de prestatieafspraken zal in ieder geval komen te liggen op samenwerking, cultuurparticipatie, bedrijfsvoering, cultuurhistorie en cultureel ondernemerschap.

Voor continuering van het Stadsmuseum op de huidige lijn is een structurele verhoging van het subsidiebedrag met 12.000 euro voorzien.

6.2.1.4 *De Kuvo*

De Kuvo werkt aan een meerjarenbeleidsplan en heeft daarvoor een aantal beleidsvoornemens, zoals: het verbeteren van informatie, opbouw van een weerstandsvermogen, evaluatie van de samenwerking met het Cultuur Platform, evaluatie van de externe contacten en het verbeteren en verbreden van het facultatief aanbod. De Gemeente Woerden wil onderzoeken in hoeverre samenwerking met de provinciale stichting Kunst Centraal een meerwaarde oplevert.

De focus van de prestatieafspraken tussen de Gemeente Woerden en de Kuvo zal komen te liggen op samenwerking, cultuurparticipatie en innovatie.

Voor 2009 is in de gemeentebegroting 98.538 euro opgenomen.

Een verdeling in producten en prestaties wordt gemaakt binnen het nieuwe budgetcontract.

6.2.1.5 *Het Cultuur Platform*

Het Cultuur Platform moet een breder draagvlak en grotere bekendheid krijgen en zou vooral voor de amateurkunst een spreekbuis richting de Gemeente Woerden moeten zijn. De rol van ontmoeting en informatieverstrekking zou verder uitgebouwd kunnen worden. Ook zou het Cultuur Platform een grotere rol moeten spelen in de informatie uitwisseling tussen de professionele instellingen en de amateurkunstverenigingen. Daarnaast wil de gemeente het extra activiteitenbudget voor amateurkunst onderbrengen bij het Cultuur Platform. Om de uitvoering en correcte naleving van de criteria te kunnen garanderen is een extra budget voor ondersteuning vrijgemaakt.

De focus van de prestatieafspraken zal in ieder geval komen te liggen op samenwerking, cultuurparticipatie, (digitale) informatievoorziening en beoordeling Loket Spontane Zaken.

Voor 2009 is in de gemeentebegroting een bedrag van 20.000 euro voor het Cultuur Platform opgenomen. Daarnaast is 20.000 euro beschikbaar voor het Loket Spontane Zaken en 15.000 euro als extra activiteitenbudget amateurkunst.

6.2.2 **Waarderingsubsidies**

De gemeente subsidieert een aantal verenigingen en stichtingen door middel van een waarderingssubsidie. In 2005 zijn flinke bezuinigingen doorgevoerd die vooral op de verenigingen met waarderingssubsidies effect hebben gehad. De gemeente wilde door middel van deze bezuinigingen:

- het aantal structurele subsidies afbouwen;

- inspelen op de actualiteit door het instellen van een activiteitensubsidie (het Loket Spontane Zaken);
- vernieuwende activiteiten stimuleren via het Loket Spontane Zaken (en maatschappelijk verbredende activiteiten stimuleren via het ABC budget).

Binnen het cultuurbeleid zijn alle waarderingssubsidies verdwenen, met uitzondering van de gereduceerde subsidies aan het harmonieorkest en de drie fanfares. Verder ontvangt RPL FM een waarderingssubsidie.

De gemeente wil de ingezette lijn met de bezuinigingen, dus een groter accent op activiteitensubsidies leggen in plaats van op waarderingssubsidies doorzetten. In deze lijn ligt ook het hanteren van het profijtbeginnsel. Voor het harmonieorkest en de drie fanfares geldt dat de gemeente van plan is de huidige waarderingssubsidies te continueren, omdat de gemeente hun bestaan en de diverse rollen die zij vervullen en de tegenprestaties die zij leveren van groot belang acht voor de Gemeente Woerden. Het verdient echter aanbeveling de consequenties van de overgang van waarderingssubsidie naar activiteitensubsidie te blijven volgen. De gemeente acht het onwenselijk als dit een uitholling van het amateurkunstcircuit zou betekenen. Om deze consequenties (deels) op te vangen, is in een extra activiteitenbudget voor amateurkunstactiviteiten voorzien.

6.2.2.1 Harmonieorkest en fanfares

Binnen de gemeente Woerden zijn één harmonieorkest en drie fanfares actief: Harmonie de Vriendschap in Woerden, Fanfarecorps Excelsior uit Woerden, Fanfare Kunst na Arbeid in Zegveld en de Jagersfanfare in Kamerik en. De subsidies aan deze vier verenigingen zijn gebaseerd op afspraken uit de deelsubsidieverordening van juni 1998: "Berekening van het subsidiebedrag vindt plaats door het gemiddelde te nemen van de ledenaantallen van de 3 voorafgaande jaren (artikel 3). Voor het jaar 2005 wordt per uniformdragend lid een bijdrage gegeven van € 33,- en voor elk instrument een bijdrage van € 53,-".

In de 2005 kregen de verenigingen te maken met subsidiekortingen en tegelijkertijd werden de subsidiebedragen niet geïndexeerd:

	Subsidieniveau 2005	Subsidieniveau 2008
Harmonie de Vriendschap Woerden	14.393 euro	11.515 euro
Fanfarecorps Excelsior Woerden	6.250 euro	5.000 euro
Fanfare Kunst na Arbeid Zegveld	5.529 euro	4.423 euro
Jagersfanfare Nieuw Leven Kamerik	4.472 euro	3.578 euro

Voor 2009 zullen de subsidies van 2008 geïndexeerd worden met het prijsindexcijfer.

De beschikbare subsidiebedragen voor 2009 luiden als volgt:

	Aantal leden 01/01/2008	Beschikbare subsidiebedrag 2009
Harmonie de Vriendschap Woerden	205	11.832 euro
Fanfarecorps Excelsior Woerden	89	5.138 euro
Fanfare Kunst na Arbeid Zegveld	88	4.545 euro
Jagersfanfare Nieuw Leven Kamerik	37	3.675 euro

Voor het bepalen van het subsidieniveau voor 2010 en verder van bovengenoemde verenigingen, zal een actueel gemiddelde van de ledenaantallen van de 3 voorafgaande jaren genomen worden.

6.2.2.2 RPL FM

RPL FM heeft de afgelopen jaren bestuurlijk en financieel een instabiele situatie gekend. Sinds 2006 is een nieuw bestuur aangetreden dat orde op zaken heeft gesteld. In 2007 zijn ook enkele investeringen gedaan in apparatuur met incidentele financiering. Het bestuur van RPL FM heeft een aantal ambities geformuleerd in het beleidsplan *Solide Groei 2007-2011*. De begroting en bedrijfsvoering van de stichting zijn in orde. Er wordt veel gewerkt met vrijwilligers en er wordt een groot deel eigen inkomsten verworven. RPL FM komt voor een continuering van het huidige verantwoorde beleid structureel 3.000 euro te kort.

De gemeente subsidieert RPL FM via de gefiscaliseerde omroepbijdrage uit het gemeentefonds. Gemeenten zijn vrij de hoogte van de subsidie zelf te bepalen, er worden echter wél richtlijnen gegeven voor de hoogte van de bijdrage. In Woerden bevindt de subsidie zich onder de aanbevolen richtlijn van 1,20 euro per wooneenheid. Landelijk staat op de politieke agenda de vraag of de richtlijn met ingang van 2009 verplicht zou moeten worden voor gemeenten en geregeld gaat worden via de Erkenningswet. Besluitvorming hierover is echter nog niet ingepland.

De gemeente wil het kwaliteitsniveau van RPL FM handhaven en tegemoetkomen aan de vraag om 3.000 euro structureel toe te voegen aan het subsidieniveau. De aanschaf van apparatuur als een mengpaneel en een straalzender in 2007 brengt een verhoging van de post afschrijvingen met zich mee. De gemeente wil daarom de positieve inspanningen van het bestuur belonen en nadert daarmee tegelijkertijd de landelijke subsidie richtlijn, waardoor RPL FM op een verantwoorde manier door kan gaan met het huidige beleid. Daarmee verdwijnt het risico dat RPL FM wederom in financieel zwaar weer terecht komt.

6.2.2.3 Het Atelier

Met de beeldend kunstenaars van het Atelier heeft de gemeente op dit moment geen officiële subsidierelatie. De gemeente financiert wel de kosten voor huisvesting, maar hiervoor is formeel nog geen budget. De gemeente rekent een bijdrage in de facilitering van professionele beeldende kunst educatie tot haar verantwoordelijkheden en continueert de huisvesting van het Atelier op de Edisonweg totdat een beter structureel onderkomen is gevonden.

Dit betekent dat er een (huisvestings)subsidie ter hoogte van 16.000 euro verstrekt wordt aan het Atelier. De relatie met de gemeente zal geformaliseerd worden. Voorlopig uitgangspunt is dat de Gemeente Woerden met ingang van 2009 een eigen bijdrage in de huur- en servicekosten van 10% van het totaal gaat doorberekenen aan het Atelier. Deze eigen bijdrage, ter hoogte van 1.600 euro komt in plaats van de huidige gebruikersvergoeding op basis van aantal cursisten en lesuren. Voor de langere termijn is het plan aansluiting te zoeken op het integrale vastgoedbeleid van de Gemeente Woerden.

6.2.2.4 *Kunstkring / Mariaschool*

De gemeente komt begin 2010 met een visie op de structurele invulling van de voormalige Mariaschool. Het huidige huurcontract van de gemeente met de eigenaar van de Mariaschool wordt verlengd tot en met 1 oktober 2011. Tot die tijd is de Kunstkring verzekerd van huisvesting in dit pand. Dit betekent dat aan de Kunstkring een (huisvestings)subsidie ter hoogte van 30.400 euro wordt verstrekt. Voorlopig uitgangspunt is dat de Gemeente Woerden met ingang van 2009 een eigen bijdrage in de huur- en servicekosten van 10% van het totaal gaat doorberekenen aan de Kunstkring. De eigen huurbijdrage (inclusief servicekosten) van de Kunstkring zal daarmee op 3.000 euro komen. De relatie tussen de gemeente en de Kunstkring zal worden geformaliseerd. Voor de langere termijn is het plan aansluiting te zoeken op het integrale vastgoedbeleid van de Gemeente Woerden.

6.2.3 **Activiteitsubsidie**

Binnen het cultuurbeleid is momenteel één activiteitsubsidie beschikbaar: het Loket spontane zaken. De beoordeling en uitvoering van deze subsidiepot heeft de gemeente ondergebracht bij het CultuurPlatform. Het Loket is bedoeld om vernieuwende culturele initiatieven in de Gemeente Woerden financieel te ondersteunen. De omvang van het loket is jaarlijks € 20.000, - en het is toegankelijk voor: lokale non-profit culturele activiteiten en nadrukkelijk niet bedoeld voor investeringen in gebouwen en/of inventaris en niet voor (jaarlijks) terugkerende zaken. De naleving van de gestelde criteria aan het Loket wordt met ingang van 2009 strenger. Deze subsidie is bedoeld voor vernieuwende activiteiten.

Met ingang van 2009 is er een extra activiteitsubsidie voor amateurkunstenaars beschikbaar. De gemeente wil de uitvoering van deze activiteitsubsidie onderbrengen bij het Cultuur Platform. Een voorstel voor het kader voor deze subsidie komt begin 2009. Op dat moment is ook het evenementenbeleid gereed en kunnen de kaders op elkaar afgestemd worden.

6.3 INZET VAN MIDDELEN

Om de uitvoering van de geformuleerde ambities mogelijk te maken heeft de gemeente de beschikking over middelen als: regie, subsidies en accommodaties. De volgende budgetten zijn voor de periode 2009-2012 beschikbaar voor cultuur.

CULTUURBUDGETTEN 2009 - 2012				
	2009	2010	2011	2012
1 Bibliotheek				
Subsidie Regiobibliotheek	763.978	763.978	763.978	763.978
Ophoging ambitieniveau bibliotheek	181.000	99.000	99.000	
2 Het Klooster				
Subsidie het Klooster	725.000	725.000	725.000	725.000
Subsidie onderhoud het Klooster	pm	pm	pm	pm
Subsidie beiaardbespelingen	8.586	8.586	8.586	8.586
3 Stadsmuseum				
Subsidie Stadsmuseum	106.821	106.821	106.821	106.821
Bijdrage gemeente in personeelskosten	46.000	46.000	46.000	46.000
Huisvestingssubsidie Mariaschool	9.000	9.000	9.000	pm
4 Amateuristische kunstbeoefening				
Cultuurplatform / ondersteuning Loket SZ	20.000	20.000	20.000	20.000
Activiteitenbudget amateurkunst / LSZ	35.000	35.000	35.000	35.000
Subsidie Harmonie de Vriendschap	11.832	11.832	11.832	11.832
Subsidie Fanfare Excelsior	5.138	5.138	5.138	5.138
Subsidie Jagersfanfare Nieuw Leven	3.676	3.676	3.676	3.676
Subsidie Kunst na Arbeid	4.545	4.545	4.545	4.545
5 Cultuureducatie				
Subsidie CEC / Kuvo	21.200	21.200	21.200	21.200
Bijdrage gemeente in personeelskosten	77.338	77.338	77.338	77.338
6 Het Atelier				
Huisvestingssubsidie het Atelier	16.000	16.000	16.000	16.000
7 Bevordering Beeldende Kunst				
kosten derden	2.703	2.703	2.703	2.703
beheerplan onderhoud kunstwerken	10.000	10.000	10.000	10.000
medewerker kunst en openbare ruimte	10.000	10.000	10.000	10.000
8 Beheer gemeentelijke kunstcollectie en aankopen				
verzekeringen	6.590	6.590	6.590	6.590

beheerskosten	2.598	2.598	2.598	2.598
9 Mediabeleid				
Subsidie RPL FM	20.798	20.798	20.798	20.798
Programmaraad Weidegebied	3.964	3.964	3.964	3.964
10 Kunstkring Mariaschool				
huisvestingssubsidie	30.400	30.400	30.400	pm
11 Cultureel casco De Wasserij	pm	pm	pm	pm
SUBTOTAAL	2.122.167	2.040.167	2.040.167	1.901.767
12 Verbouwing bibliotheek de Beuk	overheveling budget 2008:			1.154.968
13 Aanpassingen bibliotheek Harmelen	overheveling budget 2008:			200.000
14 Isolatie het Klooster	overheveling budget 2008:			139.478

NB. De subsidies voor huisvesting in de Mariaschool aan de Kunstkring en het Stadsmuseum worden in ieder geval tot 1 oktober 2011 verstrekt. In het voorjaar van 2010 komt een visie op de structurele invulling van de Mariaschool.

6.4 CHRONOLOGISCHE ACTIELIJST CULTUURNOTA

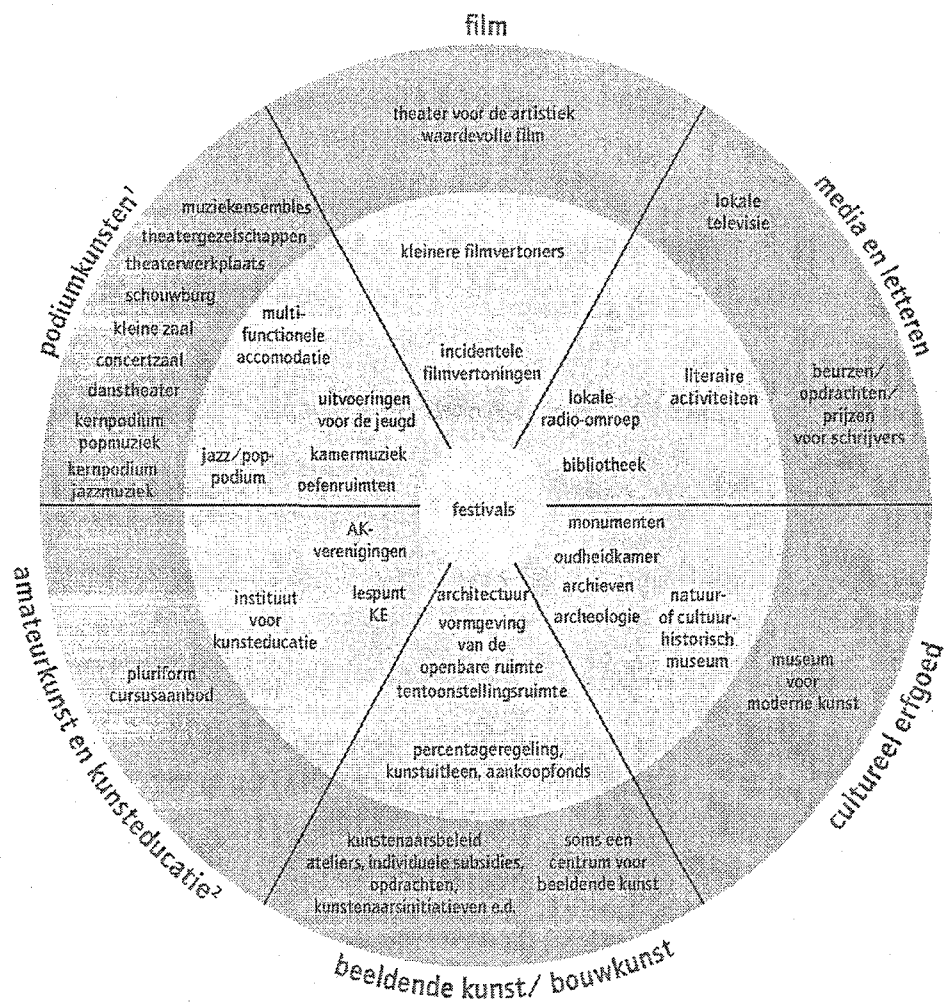
Actie	Tijd	Wie
Voorstel toekomstige profiel Stadsmuseum Woerden	1e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Advies over toekomstige invulling cultureel casco de Wasserij	1e kwartaal 2009	BMC
Verstrekken huisvestingssubsidie aan het Atelier	1e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Verstrekken huisvestingssubsidie aan de Kunstkring	1 ^e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Invulling geven aan hoger ambitieniveau bibliotheek en ontwikkeling budgetcontract	1e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Ontwikkeling nieuw budgetcontract Stadsmuseum	1e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Ontwikkeling nieuw budgetcontract het Klooster	1e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Ontwikkeling nieuw budgetcontract KUVUO	1e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Ontwikkeling nieuw budgetcontract Cultuur Platform	1e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Evaluatie Loket Spontane Zaken	1e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur

Voorstel kader en criteria activiteitenbudget amateurkunst	1e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Percentageregeling KOR vastleggen	1e kwartaal 2009	externe medewerker KOR
Oprichting onderhoudsfonds KOR en ontwikkeling onderhoudsplan	2e kwartaal 2009	externe medewerker KOR
Ontwikkelen culturele maandagenda en afstemming digitale culturele agenda's	2e kwartaal 2009	Cultuurmakelaar en Cultuur Platform
Inventariseren van speel- en expositieruimten en ontwikkelen database	3e kwartaal 2009	beleidsmedewerker cultuur
Opstellen uitvoeringsplan KOR	4e kwartaal 2009	externe medewerker KOR
Ontwikkeling visie op structurele invulling voormalige Mariaschool	4e kwartaal 2009	gemeente Woerden
Ontwikkeling fysiek vrije tijdsloket in de regiobibliotheek	4e kwartaal 2009	gemeente Woerden en regiobibliotheek
Oplevering verbouwing bibliotheek de Beuk	4e kwartaal 2009	beleidsmedewerker bouwzaken
Voorstel ontwikkeling aantrekkelijk culturele zone	4e kwartaal 2009	beleidsmedewerkers RO en cultuur
Regelsnoeiplan gemeente Woerden, versoepeling verlening vergunningen	4e kwartaal 2009	Afdeling BMO en/of O&W
Heroverweging structuur cultuurlokaal, verduidelijking functies	2009	beleidsmedewerker cultuur
Vergroten bekendheid declaratieregeling Sociale Zaken	2009	gemeente Woerden
Overweging aansluiting Jeugdcultuurfonds	2009	beleidsmedewerker cultuur
Overweging invulling combinatiefunctie cultuur	2009	beleidsmedewerker cultuur
Evaluatie Kuvo en onderzoeken samenwerking Kunst Centraal	1e kwartaal 2010	beleidsmedewerker cultuur
Inventarisatie cultureel aanbod jongeren en ontwikkelen strategie	1e kwartaal 2010	beleidsmedewerker cultuur
Integrale visie op bijdragen in huurkosten van culturele huurders en afstemming met vastgoedbeleid	2010	
Toetsing subsidies harmonie en fanfares	2010	beleidsmedewerker cultuur
Stimuleren samenwerkingsprojecten op gebied van cultuurhistorie	2010	
Evaluatie realisatie ambities regiobibliotheek	2011	beleidsmedewerker cultuur
Nog te plannen acties waarvoor het budget al gereed staat:		
Uitvoering isolatie het Klooster	Nader te bepalen	
Verbouwing bibliotheek Harmelen	Nader te bepalen	

Bijlage 1: model Cor Wijn

Bijlage 2: voorstel percentageregeling

Figuur 1: de individuele infrastructuur van gemeenten in ringen

66

- 1 De grootschalige orkesten en theatergezelschappen komen slechts voor in de ca. tien grootste gemeenten (zie hoofdstuk 10).
- 2 Instellingen van kunstonderwijs bevinden zich slechts in een vijftiental grotere steden.

	Kern	Uitgebreid	Alomavattend
<i>Podiumkunsten</i>	- Uitvoeringen voor de jeugd - Kamermuziek - Oefenruimten	- Multifunctionele accommodatie - Jazz annex pop-podium	- Muziekensembles - Theatergezelschappen - Schouwburg - Kleine zaal - Theaterwerkplaats - Concertzaal - Kernpodium popmuziek - Kernpodium Jazzmuziek - Soms een Danstheater
<i>Film</i>	- Incidentele film-vertoningen	- Kleine filmvertoners	- Theater voor de artistiek waardevolle film
<i>Media en letteren</i>	- Bibliotheek - Lokale radio-omroep	- Literaire activiteiten	- Lokale televisie - Beurzen/opdrachten/ prijzen voor schrijvers
<i>Cultureel erfgoed</i>	- Monumenten - Oudheidkamer - Archieven - Archeologie	- Natuur- of cultuur-historisch museum	- Museum voor moderne kunst
<i>Beeldende kunst en bouwkunst</i>	- Architectuur - Vormgeving van de openbare ruimte - Tentoonstellingsruimte	- Percentageregeling - Kunstuitleen - Aankoopfonds	- Kunstenaarsbeleid - Ateliers - Individuele subsidies - Opdrachten - Kunstenaars-initiatieven - Soms een Centrum voor beeldende kunst
<i>Amateurkunst en kunsteducatie</i>	- Amateurkunstverenigingen - Lespunt kunst-educatie	- Instituut voor Kunsteducatie	- Pluriform cursus-aanbod

67

NB: festivals komen in alle gemeenten en binnen alle disciplines voor.

Bijlage 2: Voorstel Percentageregeling gemeente Woerden:

1. Bij gemeentelijke bouwprojecten zoals genoemd onder artikel 4, wordt een krediet beschikbaar gesteld voor beeldende kunst dat maximaal 1 procent bedraagt van de bouwkosten. De hoogte wordt vastgesteld volgens een tariefstelsel.
2. Het college van B en W besluit over de besteding en uitvoering van de kunstkredieten.
3. Het kunstkrediet wordt ingezet voor de realisering van kunsttoepassingen en kunstprojecten voor de publieke ruimte.
4. De projecten waarvoor de percentageregeling van kracht is betreffen:
  - a. openbare gemeentelijke gebouwen:
  - b. openbare niet-gemeentelijke gebouwen, waarin de gemeente financieel deelneemt.
  - c. scholen voor basis- en voortgezet onderwijs.
  - d. belangrijke verbindingswegen en centrale civiele kunstwerken, als rotondes, tunnels, viaducten etc.
  - e. bouwrijp maken van nieuwe wijken, betreffende de bovengrondse voorzieningen.
  - f. herinrichtingsgebieden, bedrijventerreinen etc.
5. Het bedrag dat beschikbaar wordt gesteld voor kunst bij projecten als bedoeld in artikel 4, wordt vastgesteld op basis van de volgende percentages:
  - a. bij bouwkredieten tot € 50.000,- is de regeling niet van toepassing.
  - b. over de bouwkredieten van € 50.000,- tot € 500.000,- 2,5% van de kosten.
  - c. over bouwkredieten van € 500.000,- tot 3 miljoen euro: 1 % van de kosten (t.w. max. € 30.000,-)
  - d. over bouwkredieten tussen 3 en 15 miljoen euro: 1 % over de eerste 3 miljoen en 0,5 over de rest, min. € 30.000,- en max. € 90.000,-.
  - e. over bouwkredieten boven 15 miljoen: over de meerkosten 0,25 %, tot een maximum kunstkrediet van 100.000,-.
  - f. over kredieten voor bouwrijp maken van nieuwe wijken wordt 1% van de kosten ingezet (dit betreft veelal meerdere kunstopdrachten in het betreffende plangebied).
6. Het gereserveerde krediet dient voor minimaal 70% te worden besteed aan het betreffende bouwproject. Het resterend bedrag kan zo nodig worden ingezet voor PR-doeleinden op gebied van beeldende kunst, en voor realisering van andere ingrepen die een bijdrage leveren aan de beeldkwaliteit van de gemeente (bijv. opdrachten op locaties waar geen percentagekrediet beschikbaar is, tijdelijke opdracht, realisatie kunst op vraag van burgers, geen directe aanleiding als onder artikel 4 genoemd)
7. Burgemeester en wethouders laten zich voor de uitvoering van deze regeling adviseren door de medewerker kunst en openbare ruimte. Deze doet voorstellen voor de besteding van de kredieten, de locaties en het proces.
8. Onder beeldende kunst wordt verstaan ieder vormgevingsproces waar een beeldend kunstenaar of vormgever bij is betrokken. Al naar gelang de aard van het project is het kunstwerk een product van beeldende kunst; een bijdrage aan beeldende vormgeving; een adviserende functie door de beeldend kunstenaar/vormgever bij het ontwikkelproject.
9. Het op de wijze van artikel 5 berekende bedrag wordt direct na goedkeuring van de desbetreffende begrotingspost of begrotingswijziging in het fonds gestort.
10. Het fonds wordt gevoed naast bedragen verkregen door toepassing van de verordening uit eventuele andere inkomsten aan te wijzen door de gemeenteraad.
11. Deze regeling treedt in werking op ... en kan worden aangehaald als: 'Regeling voor de toepassing van beeldende kunst in de gemeente Woerden'.